

Miljøgodkendelse

Efter lov om husdyrbrug og
anvendelse af gødning mv., §16 a

Husdyrbruget på Risvang 3, 8530 Hjortshøj

Dato for gyldighed: 19. september 2025

TEKNIK OG MILJØ
Århus Kommune

Indhold

Datablad	3
Indledning	4
Resume	5
Afgørelse	7
Vilkår	8
Stalde og opbevaringsanlæg	8
Drift i øvrigt	9
Vurdering	11
Formål	11
Overordnet om det ansøgte	11
Stalde, opbevaringsanlæg m.v.	12
Landskabelige hensyn	13
Natur	13
Lugt	15
Belysning, støv, støj og skadedyr	16
Affald, olie og kemikalier	17
Transport	18
Bedste tilgængelige teknik (BAT)	18
Samlet vurdering	19
Offentlighed og klagevejledning	20

Bilag:

- Bilag 1: Situationsplan.
- Bilag 1a: Produktionsarealer i de 5 stalde
- Bilag 2: Miljøtekniske beskrivelse og miljøkonsekvensrapport.

DATABLAD

Landbrugets navn og beliggenhed:	Risvang 3, 8530 Hjortshøj
Matrikel nr.:	Matr.nr. 26a og 26b Mejlby By, Mejlby Matr.nr. 1b, 1æ, 2b, 7g, 11i, Hårup By, Todbjerg
CVR nr.:	18646188
CHR nr.:	29022
Ejer og driftsansvarlig:	Lars Højholt Nielsen Risvang 3, 8530 Hjortshøj
Rådgiver:	Anne Kirkegaard, Velas I/S Asmildklostervej 11, 8800 Viborg
Brugstype:	Sohold
Godkendelsesbetegnelse	§ 16 a, stk. 1
Ansøgning, skema nr.:	251243
Tilsynsmyndighed:	Aarhus Kommune
Sagsbehandler 2. sagsbehandler (kvalitetssikring)	Christian Westergaard Lotte Breinholm Andersen
Afgørelsesdato:	19. september 2025

INDLEDNING

Når et husdyrbrug ønskes udvidet til en størrelse, hvorved ammoniakemission bliver på mere end 3.500 kg NH₃-N pr år, skal husdyrbruget godkendes i henhold til husdyrbrugloven¹. Denne miljøgodkendelse er udarbejdet efter § 16 a stk. 1 i husdyrbrugloven.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Aarhus Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem, første gang den 30. juni 2025. Afgørelsen er truffet på baggrund af oplysninger indsendt med seneste version af ansøgningen, samt øvrige oplysninger indsendt under sagsbehandlingen, herunder det digitale ansøgningsskema med nr. 251243. Bedriften har ikke biaktiviteter, der i sig selv er omfattet af IE-direktivet.

I miljøgodkendelsen er der redegjort for miljøkonsekvenserne af at udvide og renovere stalde på driften, og for påvirkningen fra husdyrbruget af miljøet i bred forstand. Der redegøres ikke for miljøpåvirkningen fra udbringning af husdyrgødning, da dette varetages i anden lovgivning.

En godkendelse efter husdyrbrugloven bortfalder, hvis den ikke er udnyttet, inden 6 år efter at den er meddelt. Hvis en godkendelse, der er udnyttet, efterfølgende ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år².

¹ Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1065 af 21. august 2025.

² Dette er nærmere beskrevet i § 59a i husdyrbrugloven.

RESUME

Lars Højholt Nielsen, Risvang 3, 8530 Hjortshøj fik den 9. april 2021 en miljøgodkendelse i forbindelse med en udvidelse af produktionsarealet³ samt renovering af en eksisterende stald på ejendommen Risvang 3, 8530 Hjortshøj. Godkendelsen blev givet efter husdyrbruglovens §16 stk. 2, hvor husdyrbruget blev klassificeret som et IE-brug. En sådan klassificering medfører en række særlige krav, herunder årlige indberetninger og miljøledelse.

IE-klassificeringen forudsætter imidlertid, at der er mere end 750 stipladser til søer på ejendommen. Det har der aldrig været på Risvang 3, og klassificeringen som IE-brug har ikke været i overensstemmelse med den faktiske husdyrproduktion på ejendommen.

På den baggrund søges der nu om en ny miljøgodkendelse, hvor husdyrbruget ikke klassificeres som IE-brug. Der er ingen ændringer i den daglige drift, og emissioner som støj, støv, lugt og ammoniak vil være uændrede. Den nye godkendelse har alene til formål, at tilpasse grundlaget for godkendelsen til de faktiske forhold, hvorved de IE-specifikke krav bortfalder.

Aarhus Kommune har vurderet, at der kan meddeles miljøgodkendelse til husdyrbruget, herunder den tidligere ansøgte udvidelse og renovering, i henhold til gældende regler. Godkendelsen omfatter både produktionen og de fysiske anlæg og er betinget af en række vilkår fastsat med hjemmel i husdyrbrugloven, tilhørende bekendtgørelser⁴ og anden relevant lovgivning.

Miljøgodkendelsen for husdyrbruget på Risvang 3, 8530 Hjortshøj er særligt kendetegnet ved:

- Der er etableret gyllekøling i stald 1,2 og 3.
- Der er et samlet produktionsareal i staldene på 4.688 m², og der er to overdækkede gyllebeholdere med et samlet overfladeareal på 817 m².
- Dyreholdet består af søer med opdræt og slagtesvin.
- Der er tidligere givet dispensation ift. afstandskrav fra ny staldbygning til naboskel.
- Anlæggets påvirkning af omgivelserne med ammoniak vil ikke være væsentlig, da projektet lever op til kravene om beskyttelse af tre særlige naturkategorier.
- De maksimalt tilladte geneniveauer for lugt er overholdt i forhold til omkringliggende boliger, samlet bebyggelse og byzone.
- BAT-niveauet for emission af ammoniak er overholdt. De nødvendige foranstaltninger er truffet til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Kravet om anvendelse af BAT er således overholdt.

³ Definitionen på et produktionsareal er et areal i fast placerede husdyranlæg (stalde), hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for gødningsafsætning, og som dyrene ikke kun har kortvarig adgang til.

⁴ Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, det vil sige bekendtgørelse nr. 1089 af 10. oktober 2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Kommunen har foretaget en miljøkonsekvensvurdering, herunder undersøgt de fremlagte oplysninger i ansøgers miljøkonsekvensrapport, som er vedlagt i bilag 2, og desuden foretaget en supplerende undersøgelse, som er beskrevet i afsnittet "Vurdering". I afsnittet "Offentlighed og klagevejledning" er resultatet af de foretagne høringer beskrevet. Kommunen har foretaget en konklusion med hensyn indvirkning på miljøet. Projektets særkender er anført her i afsnittet "Resume".

Kommunen konkluderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget, samt at det ansøgte overholder kravene i husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelse. Det er Aarhus Kommunes samlede vurdering, at husdyrbruget med overholdelse af godkendelsens vilkår kan drives uden væsentlig indvirkning på miljøet.

AFGØRELSE

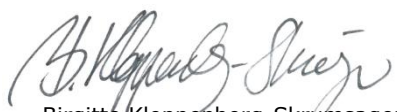
Aarhus Kommune meddeler hermed miljøgodkendelse af husdyrbruget på Risvang 3, 8530 Hjortshøj på nedenstående vilkår.

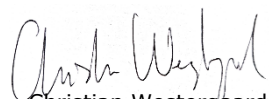
Det er Aarhus Kommunes samlede vurdering, at husdyrbruget med overholdelse af de nedenstående vilkår ikke vil medføre en væsentlig indvirkning på miljøet.

Miljøgodkendelsen meddeles i henhold til husdyrbruglovens § 16 a stk. 1 samt reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, og omfatter de miljømæssige forhold, det vil sige forhold af betydning for det omgivende miljø som beskrevet i loven og bekendtgørelsen.

Ejendommen skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Aarhus Kommune den 17. september 2025.

Birgitte Kloppenborg-Skrumsager
Afdelingsleder

Christian Westergaard
Sagsbehandler

VILKÅR

Stalde og opbevaringsanlæg

1. Stalde må have produktionsareal med de størrelser - og skal være indrettet med staldsystemer og den miljøteknologi - som fremgår af følgende tabel (se også situationsplan i bilag 1):

Stald-afsnit	Dyretype	Staldsystem og teknologi	Miljø-teknologi	Produktions-areal (m ²)
1	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	Gyllekøling 10% effekt	1.124
2	Søer, golde og drægtige	Løsgående delvis spaltegulv		148
		Individuel opstaldning, delvis spaltegulv		245
		Løsgående, delvis spaltegulv		1.311
3	Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv		233
	Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv		757
4	Slagtesvin	Drænet gulv, + spalter (33%/67%)	-	440
5	Slagtesvin		-	282
	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	-	148
I alt				4.688

2. Opbevaringsanlæg må have de størrelser - og skal være udstyret med den miljøteknologi - som fremgår af følgende tabel (se også situationsplan i bilag 1):

Opbevarings-anlæg nr.	Type	Miljøteknologi	Overfladeareal (m ²)
1	Gyllebeholder	Teltoverdækning	465
2	Gyllebeholder	Teltoverdækning	352
I alt			817

3. Placering af husdyrbruget, herunder den nye stald, og øvrige driftsaktiviteter skal være som angivet på situationsplanen i bilag 1. Den nye stald skal i størrelse og højde være i overensstemmelse med det ansøgte.
4. Gyllekanalerne i staldafsnit 1, 2 og 3 - i alt 1.800 m² gyllekanaler - skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.
5. Varmepumperne skal levere en specifik køleffekt på 12,5 w/m² og en årlig køleydelse på mindst 197.100 kWh.
6. Varmepumperne skal være forsynet med en timetæller til dokumentation af årlig driftstid.
7. Den årlige driftstid skal samlet for de tre pumper være mindst 11.594 timer⁵.

⁵ På ejendommen findes der tre pumper på hver 17 kW, med hver sin timetæller. En pumpe genindvinder 148.920 kWh/år. For at levere de 197.100 kWh skal de tre pumper samlet set køre mindst 11.594 timer/år

8. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
9. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
10. Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.
11. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: Afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarm samt sikkerhedsanordning, kontrol af kølekredsens ydelse, aflæsning og registrering af driftstimer.
12. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 7 dage.
13. Registreringen fra logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
14. Der skal etableres fast overdækning i form af teltoverdækning / flydedug eller lign. på de to gyllebeholdere på Risvang 3. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen. Hvis en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen, og tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.
15. Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
16. Udformning, arkitektur og materialevalg for tilbygningen (stald 5) skal være i overensstemmelse med beskrivelserne i ansøgningsmaterialet, se bilag 2.

Drift i øvrigt

17. Driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, skal straks meldes til alarmcentralen tlf.: 112.
18. Afløb, beholdere, pumper og andet, som anvendes til afledning af flydende husdyrgødning, spildevand, restvand og saftafløb, skal til enhver tid være i driftsklar stand.
19. Bedriften skal indrettes og drives, så befæstede arealer omkring stalde og opbevaringsanlæg holdes rene og fri for spild af foder-, affalds- og gødningsrester. Afledning til nedsivning eller recipient må kun ske, når der er tale om rent overfladevand.

20. Virksomhedens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne⁶ må ikke overstige følgende værdier målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer:

Mandag-fredag kl. 07-18 (8 timer) Lørdag kl. 07-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 07-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-07 (½ time)	Alle dage kl. 22-07 Maksimal værdi
55 dB (A)	45 dB (A)	40 dB (A)	55 dB (A)

21. Virksomheden skal efter anmodning fra kommunen ved en støjmåling dokumentere, at vilkår om støj er overholdt. Målingerne skal foretages i overensstemmelse med den til enhver tid gældende lovgivning og retningslinjer på området. Tilsynsmyndigheden kan maksimalt kræve målinger en gang årligt.
22. På ejendommen skal der foretages en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af fluer i overensstemmelse med de seneste fastsatte retningslinjer fra Agro, Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet. Bekæmpelse skal desuden foretages på kommunens forlangende.
23. På husdyrbruget skal der til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stier, stalde og foderarealernes bund holdes tørre, at dyrene er rene, at støv- og smudsbelægning i stalden fjernes, og at fodringsanlægget holdes rent. Der skal jævnligt gøres rent i staldene
24. Virksomhedens eventuelle olie- og kemikalieoplag, herunder olie- og kemikalieaffald, skal til enhver tid opbevares i tæt emballage og stå overdækket på fast, tæt bund uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal tillige være med spildsikring, som beskrevet i Aarhus Kommunes forskrift om opbevaring af olie og kemikalier: [Sådan skal du opbevare olier og kemikalier \(aarhus.dk\)](#)
25. Hvis der på husdyrbruget anvendes eller frigives farlige stoffer⁷, skal dette begrænses mest muligt for at undgå risiko for forurening af jord og grundvand.
26. Husdyrbruget skal opbevare dokumentation for nedenstående i mindst 5 år.
- Vandforbrug (med aflæsning hvert kvartal).
 - Elforbrug (med aflæsning hvert kvartal).
27. Ved eventuelt ophør af dyreholdet skal dette meddeles til Aarhus Kommune jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens kapitel 17. Ved husdyrbrugets eventuelle ophør skal stalde m.v. rengøres og lagre af husdyrgødning, foder, affald og lignende bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Gødnings- og ensilageanlæg samt siloer, som eventuelt ikke længere anvendes til jordbrugsmæssige formål, fjernes i overensstemmelse med gældende affaldsregler.

⁶ Støjbidraget måles bortset fra maksimalværdien som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) jf. Vejledning nr. 5 fra 1984 om ekstern støj fra virksomheder. Tallene i parentes angiver referencetiden inden for den pågældende periode.

⁷ Ved farlige stoffer forstås stoffer og blandinger som defineret i artikel 3 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger.

VURDERING

Formål

I det følgende skal det vurderes, om den ansøgte ændring af husdyrbruget på Risvang 3, 8530 Hjortshøj kan indebære væsentlige virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig

- 1) landskabelige værdier,
- 2) natur med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning,
- 3) jord, grundvand og overfladevand, og
- 4) lugt, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Under vurderingen skal inddrages alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år.

Desuden skal Aarhus Kommune ved ny bebyggelse vurdere om byggeriet er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Vurderingsgrundlaget er oplysningerne afgivet ved indsendelse af det digitale ansøgningsskema med nr. 251243 via husdyrgodkendelse.dk.

Bestemmelserne til vurdering af ansøgningen er fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens kapitel 14. Husdyrbruget er ikke omfattet af bestemmelserne i lovens § 16 a, stk. 2 da stipladsgrænserne på 750 årssøer ikke er overskredet. Husdyrbruget er således ikke et IE-brug.

I forbindelse med miljøvurderingen skal det ligeledes afgøres, hvorvidt det er nødvendigt at fastsætte konkrete individuelle vilkår, dels til sikring af at oplysningerne i ansøgningen fastholdes og dels til sikring af, at landbruget kan drives uden at medføre større forurening og gener end forventeligt, og som kan accepteres inden for rammerne af den gældende lovgivning.

Der henvises i øvrigt til den tidligere meddelte miljøgodkendelses miljøkonsekvensrapport (bilag 2) for yderligere oplysninger og vurderinger.

Overordnet om det ansøgte

Lars Højholt Nielsen, Risvang 3, 8530 Hjortshøj fik den 9. april 2021 en miljøgodkendelse i forbindelse med en udvidelse af produktionsarealet⁸ samt renovering af en eksisterende stald på ejendommen Risvang 3, 8530 Hjortshøj. Godkendelsen blev givet efter husdyrbruglovens §16 stk. 2, hvor husdyrbruget blev klassificeret som et IE-brug. En sådan klassificering medfører en række særlige krav, herunder årlige indberetninger og miljøledelse.

IE-klassificeringen forudsætter imidlertid, at der er mere end 750 stipladser til søer på ejendommen. Det har der aldrig været på Risvang 3, og klassificeringen som IE-brug har ikke været i overensstemmelse med den faktiske husdyrproduktion på ejendommen.

⁸ Definitionen på et produktionsareal er et areal i fast placerede husdyranlæg (stalde), hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for gødningsafsætning, og som dyrene ikke kun har kortvarig adgang til.

Lars Højholt Nielsen har på baggrund af ovenstående søgt om ny miljøgodkendelse på Risvang 3 den 30. juni 2025. Det ansøgte omfatter en fastholdelse af nuværende produktion, herunder et produktionsareal på 4688 m² med gyllekøling i stalde 1-3, samt to overdækkede gyllebeholdere.

Der er ingen ændringer i den daglige drift, og emissioner som støj, støv, lugt og ammoniak vil være uændrede. Den nye godkendelse har alene til formål, at tilpasse grundlagt for godkendelsen til de faktiske forhold, hvorved de IE-specifikke krav bortfalder.

Kommunen har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af husdyrbruget inklusiv den ansøgte udvidelse og renovering i henhold til de gældende regler. Miljøgodkendelsen omfatter produktionen og anlægget.

Husdyrbruget er i dag omfattet af følgende afgørelser vedrørende tilladt dyrehold, stalde og opbevaringsanlæg:

- Miljøgodkendelse fra 2016 meddelt efter § 12 i husdyrgodkendelsesloven, som omfattede en udvidelse af dyreholdet fra 240 DE til 302 DE
- Anmeldelse fra 2018 om etablering af en kornsilo efter kapitel 7 i husdyrgodkendelsesloven.
- Miljøgodkendelse efter §16a stk. 2 fra 2021 til den nuværende produktion.

Miljøgodkendelsen fra 2021 bortfalder således, når denne miljøgodkendelse er trådt i kraft, hvilket vil sige når miljøgodkendelsen er meddelt og offentliggjort.

De udvidelser, som foretages indenfor en 8-årig periode på det samme husdyrbrug, vurderes samlet. Derfor er den aktuelt ansøgte produktion sammenlignet med nudriften forud for miljøgodkendelsen af 2021 sådan at eventuelle merpåvirkninger beregnes samlet for perioden.

Stalde, opbevaringsanlæg m.v.

I bilag 1 ses en situationsplan over husdyrbruget inklusive stalde og opbevaringsanlæg til husdyrgødning. I bilag 1a ses produktionsareal i de 5 stalde.

Der er stillet vilkår om størrelse af produktionsareal (vilkår nr. 1) og opbevaringsanlæg (vilkår nr. 2) på husdyrbruget, samt vilkår (nr. 3) om placering og størrelse af den nye stald 5. Vilkårene giver også oversigt over anlæggenes tekniske data.

Afstandskrav

Husdyrbruglovens §§ 6 og 8 indeholder generelle afstandskrav, som gælder ved etablering, udvidelse eller ændring af husdyranlæg og opbevaringsanlæg, der medfører forøget forurening. Desuden skal der ved etablering af opbevaringsanlæg for flydende husdyrgødning være mindst 100 m til åbne vandløb samt søer, der er større end 100 m² jf. § 8 stk. 2. Afstandskravene i §§ 6 og 8 i husdyrbrugloven udløses kun ved udvidelser eller ændringer der medfører forøget forurening. Da der ikke opføres nybyggeri, og der ikke sker en merbelastning med forøget forurening til følge er afstandskravene ikke relevante⁹.

Gødningsopbevaring og -håndtering

Der forventes årligt at kunne produceres ca. 9.200 m³ gylle, jf. ansøgers oplysninger (bilag 2). Ud over de to gyllebeholdere på Risvang 3 ejer ansøger ejendommen Korsvej 8, 8530 Hjortshøj, hvor der er placeret en gyllebeholder som indgår i den samlede opbevaringskapacitet for ejendommen Risvang 3. Den samlede opbevaringskapacitet i de 3

⁹ Dette fremgår af miljøstyrelsens helpdesk svar af 01-02-2018 "Tolkning af §6 og 8 i husdyrbrugloven.

gyllebeholdere og gyllekanaler er 7.090 m³, svarende til 9,2 måneders opbevaring. Alle tre tanke er overdækkede, hvilket ansøger anslår giver ca. 600 m³ kapacitet. Opbevaringsanlæg skal i henhold til gældende husdyrgødningsbekendtgørelsen have en tilstrækkelig kapacitet, hvilket normalt svarer til mindst 9 måneders tilførsel.

Opbevaringsanlæg nr.	Kapacitet (m ³)
Gyllebeholder 1	1.530
Gyllebeholder 2	1.810
Gyllebeholder, Korsvej 8	3.050
Gyllekanaler	700
I alt	7.090

Tabel: opbevaringskapacitet i gyllebeholdere og kanaler jf. ansøgers oplysninger (bilag 2). Oplysninger om overfaldeareal og teltoverdækning fremgår af vilkår nr. 2.

Terrænet omkring gyllebeholderne er relativt fladt, med hældninger under 2 grader. Der er 340 meter til nærmeste sø over 100 m², og ca. 400 meter til nærmeste vandløb. Der er mere end 300 m til nærmeste vandforsyningsboring. Nærmeste dræn, som kommunen har kendskab til, er placeret 130 meter nord for gyllebeholderne på den anden side af alle staldbygningerne. Aarhus Kommune vurderer ud fra dette, at der ikke vil være en væsentlig miljørisiko forbundet med håndtering og opbevaring af flydende og fast husdyrgødning for jord, grundvand eller overfladevand

Landskabelige hensyn

Der opføres ikke nyt byggeri eller renovering af eksisterende husdyranlæg. Det er på den baggrund kommunens vurdering, at der ikke vil ske påvirkning af landskabet.

Natur

Aarhus Kommune har vurderet, hvorvidt der i forbindelse med husdyrbruget er behov for en beskyttelse af naturen med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart over for næringsstofpåvirkning.

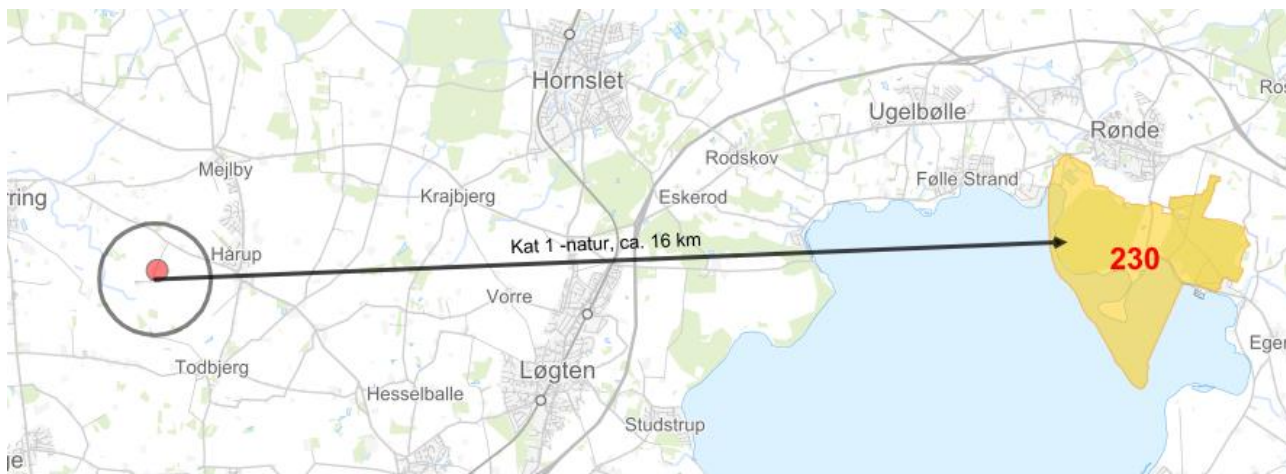
Kommunen inddrager i en sådan vurdering alle eventuelle etableringer, udvidelser og ændringer af et husdyrbrug, som er godkendt, tilladt eller afgjort ved anmeldelse inden for de seneste 8 år. For det konkrete husdyrbrug er der indenfor de seneste 8 år foretaget udvidelse, som beskrevet i afsnittet "Overordnet om det ansøgte" herover.

Natura 2000-områder (kategori 1 natur)

Kategori 1 natur omfatter bestemte ammoniakfølsomme naturområder, som er beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder og er omfattet af udpegningsgrundlaget, samt heder og overdrev, som er beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder og som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Staldanlægget ligger i en afstand af ca. 16 km fra det internationale naturbeskyttelsesområde (Natura 2000-område) nr. 230, Kaløskovene og Kaløvig (figur 1).

Kommunen har vurderet, at det ikke er nødvendigt at foretage en miljøkonsekvensvurdering i forhold til Natura 2000-området, idet anlægget ligger langt fra Natura 2000-området. Det er via beregning dokumenteret, at totaldeposition fra staldanlægget vil være 0,0 kg N/ha/år på Natura-2000 området. Projektet overholder således den maksimalt tilladte totaldeposition jf. § 26 i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Figur 1: Der er cirka 16 km fra anlægget til nærmeste kategori 1 ammoniakfølsomme natur (overdrev indenfor Natura 2000).

Ammoniakfølsomme naturtyper (kategori 2 natur)

Kategori 2-natur er følgende ammoniakfølsomme naturområder, som er beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder: højmoser, lobeliesøer, heder over 10 ha i størrelse, og overdrev over 2,5 ha i størrelse. Staldanlægget ligger ca. 4 km øst for et overdrev på 2,8 ha, som er nærmeste område med kategori 2 natur, jf. § 7, stk. 1, nr. 2 i husdyrbrugloven.

Ifølge beregninger i det digitale ansøgningssystem vil totaldepositionen som følge af ammoniakemission fra staldanlægget være 0,1 kg N/ha/år. Projektet overholder således den maksimalt tilladte totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år i henhold til § 27 i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

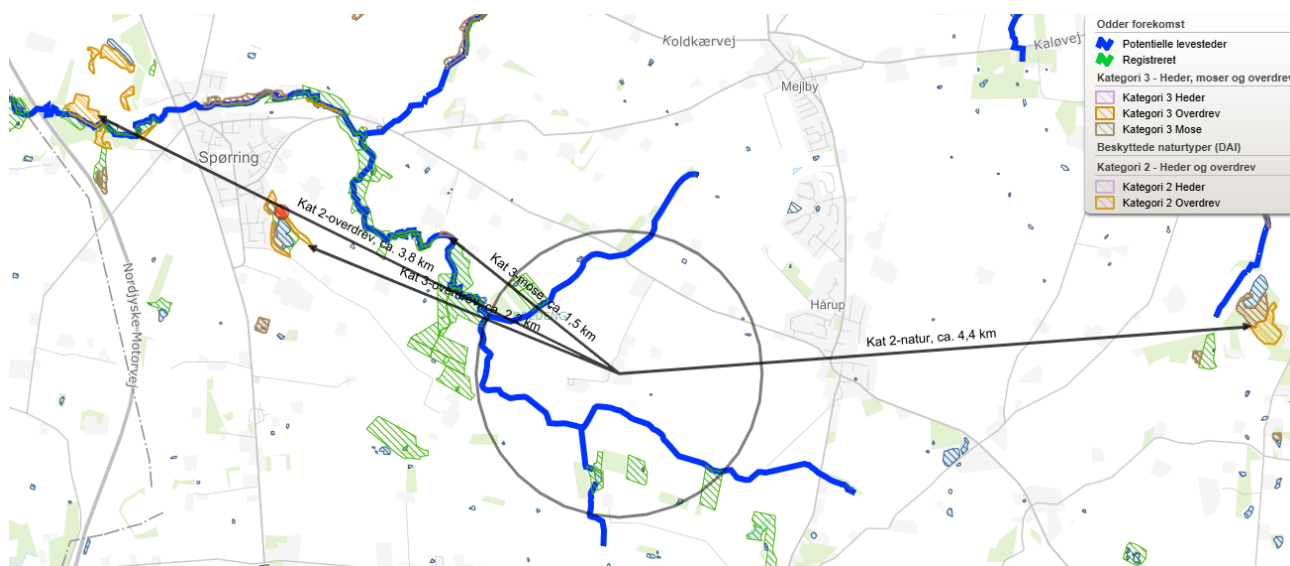
Regional og lokal natur (kategori 3 natur)

Kategori 3 natur omfatter heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, og ammoniakfølsomme skove beliggende uden for de internationale naturbeskyttelsesområder, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2.

Inden for en radius på ca. 1 km omkring staldanlægget er der flere enge og en række mindre søer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Desuden ligger gården mindre end 1 km fra Spørring Å. Der er ingen kategori 3 natur indenfor en radius af 1 km af husdyrbruget (Se figur 2).

Kommunen kan i særlige tilfælde stille krav vedrørende den maksimale merdeposition med ammoniak på kategori 3 natur. Kravet til den maksimale merdeposition af ammoniak fra et husdyrbrug kan dog ikke være under 1,0 kg N/ha/år. Ved særlige tilfælde forstås, at der skal være tale om en væsentlig miljøpåvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser. Det vil sige, at kommunen har mulighed for at stille krav, når der er tale om et område med høj naturkvalitet og/eller, at området er særligt udpeget i kommuneplan eller er omfattet af fredning eller planlagt naturplejeindsats.

Nærmeste kategori 3-natur er en mose beliggende ca. 1,5 km NV for anlægget. Merdeposition på naturområdet vil blive 0,0 kg N/ha/år, jf. beregning i det digitale ansøgningssystem. Da merdepositionen af ammoniak er mindre end 1,0 kg N/ha/år, vurderes det ansøgte ikke at kunne medføre en tilstandsændring af naturområderne.

Figur 2: Nærmeste beskyttede natur omkring anlægget består af natur beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 (fire enge og et antal små søer). Den grå cirkel viser ca. 1000 m til staldanlæg. Der er ingen kategori 3 natur indenfor 1 km cirklen. Enge= grøn skravering. Søer = blå skravering. Der er ingen bilag IV arter indenfor 1 km fra husdyrbruget.

Der er ikke registreret sjældne arter (fredede, rød- eller gullistede arter) inden for 1 km omkring staldanlægget (figur 2). Spørring Å potentielt levested for bilag IV-arten Odder. Kommunen har ud fra afstanden fra anlægget til levestedet vurderet, at projektet ikke medfører væsentlige forringelser af levestedet som følge af ammoniakemission fra anlægget.

Det er samlet kommunens vurdering, at ammoniakemissionen fra anlægget ikke vil medføre tilstandsændringer af beskyttet natur eller forringelse af levesteder for eller forekomst af sjældne arter.

Lugt

Ved etablering, udvidelse eller ændring af et husdyrbrug skal geneniveau for lugt overholdes til tre kategorier af omkringboende: enkeltbolig i det åbne land, samlet bebyggelse, og byzone.

Aarhus Kommune har beregnet geneafstand for hver kategori og har sammenlignet med den fysiske afstand til de omkringboende, som er tættest på i hver af de tre kategorier.

Det maksimalt tilladte geneniveau er vist i tabel 1. Det maksimalt tilladte geneniveau er overholdt, når geneafstanden er mindre end den vægtede gennemsnitsafstand fra stald til geneområde. Lugt er beregnet i det digitale ansøgningssystem ud fra oplysningerne om den ansøgte husdyrproduktion. Der korrigeres for vindretning, afstand til stalde, og eventuelle andre husdyrbrug i nærheden. Beregning foretages både efter Miljøstyrelsens lugtmodel i odour units (OUE) og efter FMK-modellen i lugtenheder (LE).

De maksimalt tilladte geneniveauer for lugt er overholdt i forhold til enkelt boliger uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone, se nedenstående tabel (tabel 1).

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Kærhusevej 13	0	NY	272,3	272,3	1370,9	Ja
 Risvangsvej 25	0	NY	272,3	272,3	1092,8	Ja
 Risvangsvej 25	0	NY	272,3	272,3	1096,4	Ja
 Engtoftevej 6D	0	NY	600,8	540,7	1697,3	Ja
 Hårup By, Todbjerg	0	NY	795,7	795,7	1168,8	Ja

Tabel 1: Det maksimalt tilladte geneniveau for lugt, samt geneafstand og vægtet gennemsnitsafstand i forhold til enkelt bolig, samlet bebyggelse og fremtidig byzone eller sommerhusområde. Geneniveau er overholdt, når geneafstand er mindre end den vægtede gennemsnitsafstand fra stalde til geneområde. Tabellen viser for hver nabokategori den længste af de to geneafstande, som beregnes med henholdsvis Miljøstyrelsens lugtmodel og FMK-modellen.

Der er stillet vilkår om staldenes størrelse og størrelse på gødningsopbevaringsanlæg, og dette er derfor fastholdt som vilkår. Der er også beregnet en konsekvenszone for lugt, det vil sige en zone indenfor hvilken, de omboende vil kunne blive udsat for lugtemission af en vis styrke. Konsekvenszonens afstand er 949 m. Beboere indenfor denne zone er blevet orienteret med mulighed for at udtale sig i sagen, inden der blev truffet afgørelse.

Det er ud fra de beregnede geneafstande og de stillede vilkår Aarhus Kommunes vurdering, at der ikke er risiko for væsentlige lugtgener i forhold til de omboende.

Belysning, støj, støj og skadedyr

Ansøger har oplyst, at der er udendørs belysning ved udleveringsrampe og ved foderindlevering. Det er kommunens vurdering, at der på baggrund af afstanden til de omboende ikke vil være risiko for væsentlige gener fra belysning.

De primære kilder til støj vil efter ansøgers oplysninger (bilag 2) være fra ventilationsanlæg, intern transport og foderlevering. Det er kommunens vurdering, at der på baggrund af afstanden til de omboende ikke vil være risiko for væsentlige støvgener.

De primære kilder til støj fra anlægget vil efter ansøgers oplysninger (bilag 2) være foderanlæg og kompressor, ventilation, transport til og fra ejendomme, og periodevis markdrift. Kommunen har vurderet, at de omboende kan sikres mod væsentlige støjgener ved at stille vilkår om overholdelse af konkrete støjgrænser samt vilkår om, at der skal foretages målinger, såfremt der skulle opstå begrundet tvivl om, hvorvidt ejendommens drift kan leve op til de fastsatte grænser.

Rystelser kan i særlige tilfælde være til gene fra en virksomhed eller landbrug, afhængigt af, hvilke aktiviteter, der foretages, samt afstanden til de omkringboende naboer. Der er for det konkrete husdyrbrug ikke oplyst om aktiviteter, som i særlig grad skulle frembringe vibrationer, rystelser eller lavfrekvent støj. Jævnfør husdyrbrugloven er afstandskravet for etablering, ændring eller udvidelse af staldanlæg, gødningsopbevaringsanlæg og ensilagepladser 50 meter til nærmeste nabobeboelse. For det konkret husdyrbrug er der 230

meter til nærmeste nabobeboelse. Det er på den baggrund kommunens vurdering, at der ikke er risiko for væsentlige gener fra rystelser.

Hvis der mod forventning skulle opstå gener fra belysning, støv eller rystelser, vil kommunen kunne påbyde, at problemet bliver undersøgt. Der er stillet vilkår om effektiv forebyggelse og bekæmpelse af fluer i overensstemmelse med gældende retningslinjer fra Agro, Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet.

Forebyggelse af flueplage kræver efter de gældende retningslinjer først og fremmest en god gødningshåndtering og en generel god staldhygiejne. God staldhygiejne indebærer, at man dagligt fjerner rester af gødning og foder nær skillevægge og langs kanter af render til automatiske gødningsanlæg. Særlige flueproblemer kan opstå i spaltegulvsstalde for svin. Aktiv bekæmpelse af fluer består f.eks. af mekanisk bekæmpelse med lim- og lysfælder, biologisk med snyltehvepse og rovfluer, eller ved kemisk bekæmpelse, hvor larvecider er den grundlæggende metode. Ansøger har oplyst (bilag 2), at fluegener bekæmpes ifølge de gældende retningslinjer fra Agro, Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet og efter behov med rovfluer.

Det er Aarhus Kommunes vurdering, at der med de i ansøgningen angivne forhold og det stillede vilkår ikke er væsentlig risiko for gener fra skadedyr.

Affald, olie og kemikalier

Affaldsfraktioner fra ejendommen samt håndtering af affald fremgår af ansøgers miljøtekniske beskrivelse (bilag 2). Døde dyr opbevares for enden af maskinhuset under kadaverkappe og smågrise i container og bortskaffes til DAKA med løbende afhentning. Placering af døde dyr ligger 125 meter fra nabobeboelse, skjult bag levende hegn. Affaldshåndtering er omfattet af de til enhver tid gældende affaldsregulativer for Aarhus Kommune. Alt affald fra husdyrbruget skal opsamles, opbevares og transporteres efter reglerne i affaldsregulativerne.

Der er 3 olietanke på ejendommen, der er placeret på fast gulv.

Det fremgår af ansøgers miljøtekniske beskrivelse at sprøjtemidler opbevares i aflåst rum i foderladen. Påfyldning af sprøjte foregår på vaskeplads i foderladen med fast bund og afløb til gyllebeholder (se placering på situationsplan i bilag 1). Vask af maskiner foregår på vaskeplads. Bestemmelser om indretning og placering af vaskepladser og om håndtering af plantebeskyttelsesmidler fremgår af vaskepladsbekendtgørelsen¹⁰. Husdyrbrugets vaskeplads er placeret udenfor boringsnære beskyttelsesområder (BNBO), væsentligt længere end 50 m fra nærmeste almene vandforsyningsboring, og udenfor sårbare områder for grundvand med hensyn til pesticider.

Der er stillet vilkår vedrørende opbevaringen af et eventuelt oplag af olie og kemikalier på virksomheden.

Det er ud fra ovenstående kommunens vurdering, at håndtering og opbevaring af affald, olie og kemikalier, med de stillede vilkår kan foretages uden at medføre væsentlig risiko for påvirkning af jord, grundvand eller overfladevand.

¹⁰ Bekendtgørelse nr. 1401 af 26. november 2018 om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler.

Transport

Aarhus Kommune har vurderet de gener, der er forbundet med transport i forbindelse med husdyrbrugets drift. Antallet af transporter til og fra ejendommen fremgår af den miljøtekniske beskrivelse. Der vil som følge af udvidelsen af produktionen på ejendommen ikke ske en ændring i antallet af årlige transporter, der ligger på 1.106. Der ligger i nærområdet én anden beboelse før husdyrbruget, som transporter til og fra ejendommen skal forbi. Beboelsen på Risvang nr. 1 ligger dog trukket væk fra grusvejen. Der er ikke andre adgangsveje ind til Risvang 3.

Det er kommunens vurdering, at transporten til og fra anlægget ikke vil medføre væsentlige miljømæssige gener i nærområdet. Det bemærkes i øvrigt, at transport på veje skal ske i overensstemmelse med anden lovgivning herunder færdselsloven.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Kravet om anvendelse af BAT-teknologi bygger på det princip, at husdyrbruget ved udvidelser eller ændringer skal forebygge og begrænse forurening fra produktionen ved anvendelse af den bedste, tilgængelige teknologi – bedre kendt som "BAT-teknologi".

Hvilken teknologi der anses for BAT-teknologi, fastlægges af Miljøstyrelsen ud fra afprøvninger af forskellige teknologier for bl.a. renseeffekt og økonomi. Herefter foretages for alle teknologier en afvejning af renseeffekt over for prisen på teknologien for at sikre, at teknologien ikke er uforholdsmæssigt dyr i forhold til dens effektivitet. Teknologier kan altså blive afvist som BAT-teknologi, fordi de er for ineffektive, eller fordi de er for dyre.

Ved fastlægnings af, hvad der anses for BAT-teknologi, anlægges den betragtning, at større virksomheder i branchen generelt må forventes at have bedre økonomiske muligheder end små for at anvende forureningsbegrænsende teknologi i produktionen. BAT-kravet fastsættes derfor strammere for større husdyrbrug end for små (proportionalitet).

I ansøgninger med en årlig emission af ammoniak på mere end 750 kg, beregnes hvad emissionen ville være i den ansøgte drift, hvis BAT-teknologi blev anvendt. Dette niveau kaldes "BAT-niveauet" for den pågældende ansøgte drift og er det niveau, som skal overholdes i den ansøgte drift. Ansøger er frit stillet til at anvende en godkendt teknologi til at bringe emissionen ned på BAT-niveau.

Emission

Husdyrbruget Risvang 3 fik i 2021 en miljøgodkendelse efter §16 a stk. 2. Godkendelsen omfattede etablering af en ny stald (stald 5), og renovering af en eksisterende stald (stald 4). Som følge heraf blev der stillet krav om reduktion af ammoniakemissionen med 488,02 kg NH₃-N/år. Dette krav blev opfyldt ved:

- Gyllekøling i stalde 1-3, som reducerede emissionen med 364,1 kg NH₃-N/år.
- Fast overdækning af gyllebeholdere, som reducerede yderligere 163,3 kg NH₃-N/år.
- Samlet reduktion: 527,4 NH₃-N/år.
- Overskud ift. krav: 39,38 NH₃-N/år.

Kravet er videreført i den aktuelle godkendelse.

Teknisk dokumentation for gyllekøling

- Der anvendes gyllekøling i stald 1-3 med en forventet ammoniakreduktion på 10 %
- Køleareal: 1.800 m²
- Specifik køleeffekt ved 10 % reduktion: 12,5 W/m²

- Årlig køleydelse: $12,5 \text{ W/m}^2 \times 1.800 \text{ m}^2 \times 8.760 \text{ timer} / 1.000 = 197.100 \text{ kWh}$

På ejendommen er der tre pumper á 17 kW. Én pumpe leverer 148.920 kWh årligt, hvilket kræver en samlet driftstid på 11.594 timer/år for at opnå den nødvendige køleeffekt.

Beregning af samlet BAT-niveau

For emission af ammoniak er der på baggrund af fastlagte emissionsfaktorer for dyretyper og staldd typer beregnet et BAT-niveau for staldene på 5020 kg NH₃-N pr år, samt et BAT-niveau for gyllebeholderne på 163 kg pr. år. Det vil sige, at BAT-niveauet, som ikke må overskrides, er 5.184 kg/år for hele husdyrbruget.

Dette skal sammenlignes med produktionen i den ansøgte drift, der udgør 5.184 kg om året. Beregningen er lavet ud fra de husdyrtekniske data om bedriften, som indgår i ansøgningen, og som fremgår af vilkår nr. 1 og 2. I beregningen indgår også anvendelsen af den miljøteknologi, som ansøger også har indtastet (fast overdækning og gyllekøling), og som er fastholdt i vilkårene 4-15. Beregningen fremgår af skemaet herunder.

Det er konstateret, at BAT-niveauet for emission af ammoniak er overholdt.

Stalde og lagre:	Type:	Forudsætning	Areal (m²)	BAT-krav (kg NH ₃ -N / (m²·år))	Vejl. sum (kg NH ₃ -N / år)
Stald 1	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse.	1.124 m²	0,5	566
Stald 2	Søer, golde og drægtige, løsgående, delvis spaltegulv		148 m²	1,08	160
	Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv		1.311 m²	1,08	1.416
Stald 3	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv		(Gyllekøling med 10% ammoniakreduktion)	245 m²	1,17
	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv.	233 m²		1,71	398
Stald 4	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33%/67%)	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse.	757 m²	0,59	450
	Stald 5		Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33%/67%)	440 m²	2,30
	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv		282 m²	2,30	649
Beholder 1	Eksisterende opbevaringsanlæg. BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse.		148 m²	0,56	83
Beholder 2	(Fast overdækning med 50% ammoniakreduktion)		465 m²	0,2	93
			352 m²	0,2	70
Samlet BAT-krav (kg NH ₃ -N / år)					5.184
Faktisk emission (kg NH ₃ -N / år)					5.184
BAT overholdt					Ja

SAMLET VURDERING

Aarhus Kommune har vurderet miljøbelastningen på Risvang 3, 8541 Skødstrup. Kommunen konkluderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget, samt at det ansøgte overholder kravene i husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelse. Desuden vurderer kommunen, at husdyrbruget med overholdelse af vilkårene kan drives uden væsentlig indvirkning på miljøet.

OFFENTLIGHED OG KLAGEVEJLEDNING

Da Aarhus Kommune modtog ansøgningen, annoncerede kommunen den offentligt på Aarhus Kommunes hjemmeside i perioden d. 3. juli 2025 til d. 24. juli 2025.

Udkast til miljøgodkendelse har været i høring i 30 dage fra d. 13. august 2025 til d. 12. september 2025 hos ansøger, relevante naboer, og andre berørte, samt andre, der har anmodet om at blive hørt.

Høringen gav anledning til bemærkninger. Den endelige miljøgodkendelse er derfor ikke ændret i forhold til udkastet, som blev sendt i høring.

Aarhus Kommunes afgørelse offentliggøres på kommunens hjemmeside den 19. september 2025.

Ansøger har fået tilsendt godkendelsen. Øvrige parter, naboer, foreninger og organisationer er orienteret om, at afgørelsen meddeles.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via klageportalen, og afgørelsen kan påklages indtil 4 uger efter offentliggørelsen, jf. kapitel 7 i husdyrbrugloven. Det vil sige, at en eventuel klage skal være modtaget senest den 10. maj, 2021 af Aarhus Kommune via klageportalen. Enhver, der har væsentlig individuel interesse i sagen, samt en række foreninger og organisationer m.v. vil kunne klage over kommunens afgørelse.

Klagen skal indsendes via klageportalen på www.naevneneshus.dk, www.borger.dk eller www.virk.dk.

Vejledning om klagegebyr, og hvordan man skal logge på og anvende klageportalen findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside på www.naevneneshus.dk. Klagen sendes gennem klageportalen til kommunen. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om klageportalen. I særlige tilfælde kan du klage uden om klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget fra at bruge klageportalen, skal du aflevere klagen og en begrundet anmodning om fritagelse til kommunen. Kommunen videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt du kan blive fritaget.

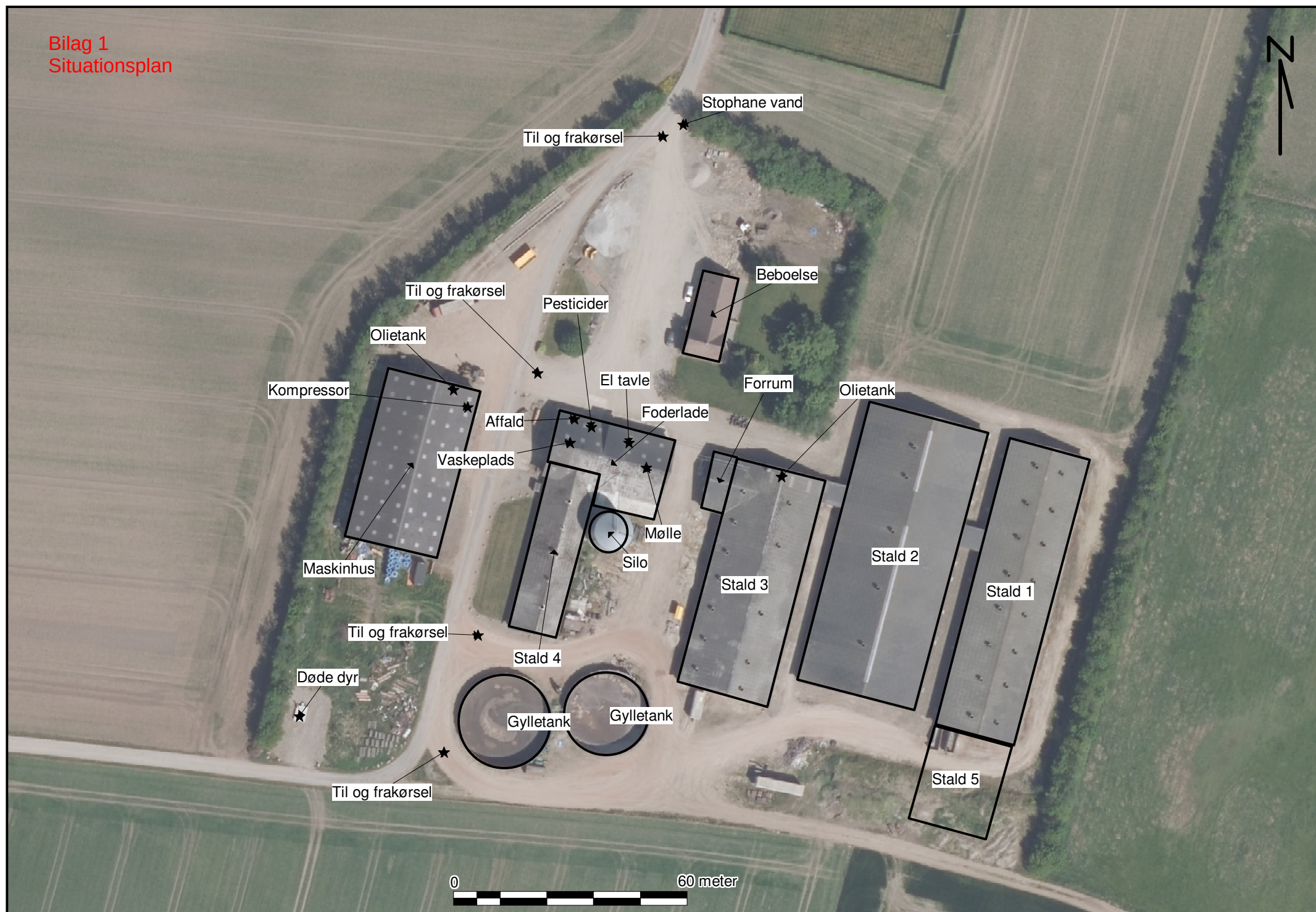
En eventuel klage over afgørelsen har ikke opsættende virkning medmindre Miljø- og

Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Det betyder, at miljøgodkendelsen kan tages i brug, efter den er meddelt, men det sker på eget ansvar, da Miljø- og Fødevareklagenævnet ved sin behandling kan ændre eller ophæve en tilladelse.

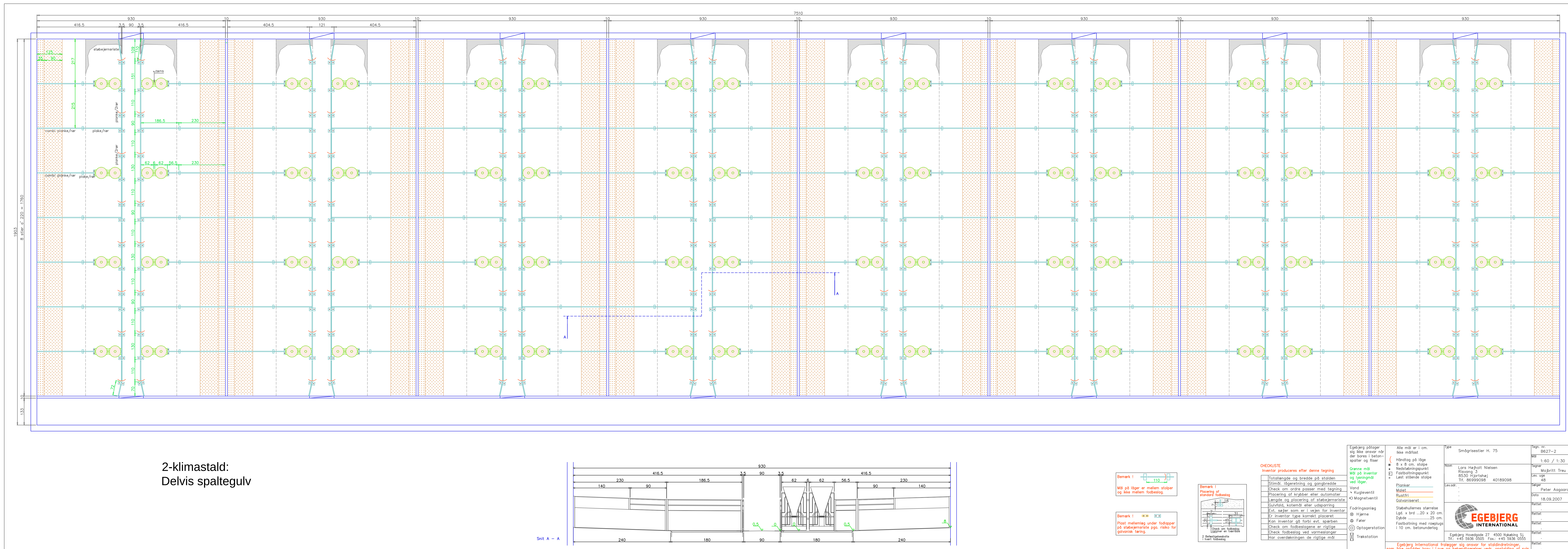
Det forudsættes, at andre nødvendige tilladelser som f.eks. byggetilladelse er indhentet, inden miljøgodkendelsen udnyttes.

Kommunens afgørelse kan også indbringes for domstolene. Retssagen skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen har været offentligt bekendtgjort.

Bilag 1
Situationsplan

Bilag 1a
Stald 1

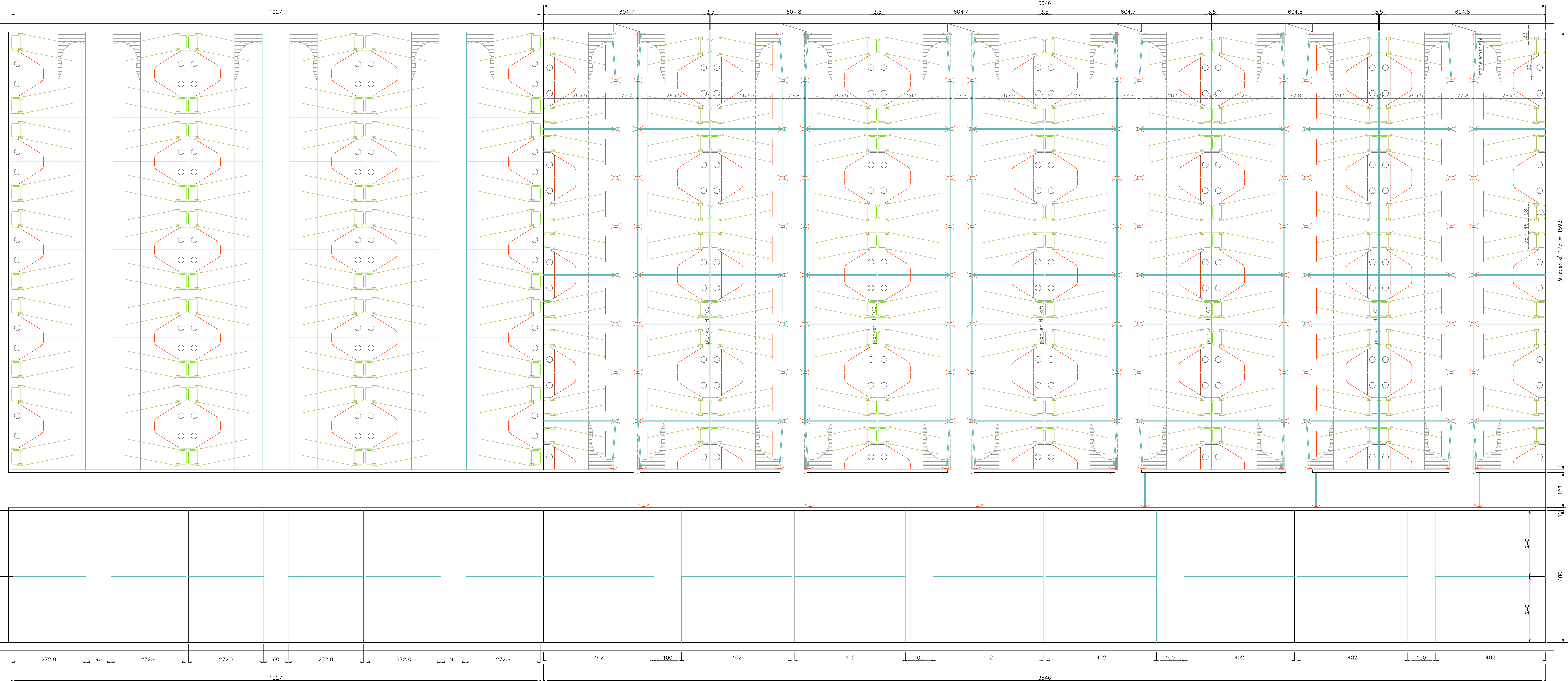

[illegible]

Bilag 1a
Stald 3

Farestald:
60 stk farestier
Delvis spaltegulv

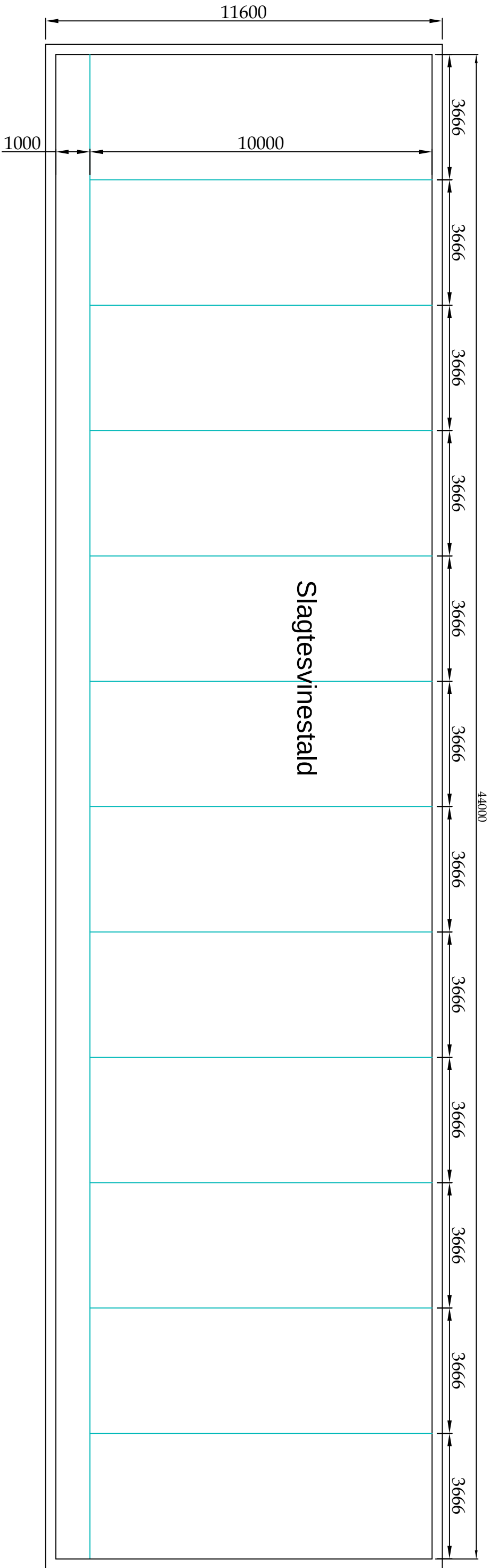
Farestald:
108 stk farestier
Delvis spaltegulv

Polte:
Delvis spaltegulv

Polte:
Delvis spaltegulv

Bilag 1a
Stald 4

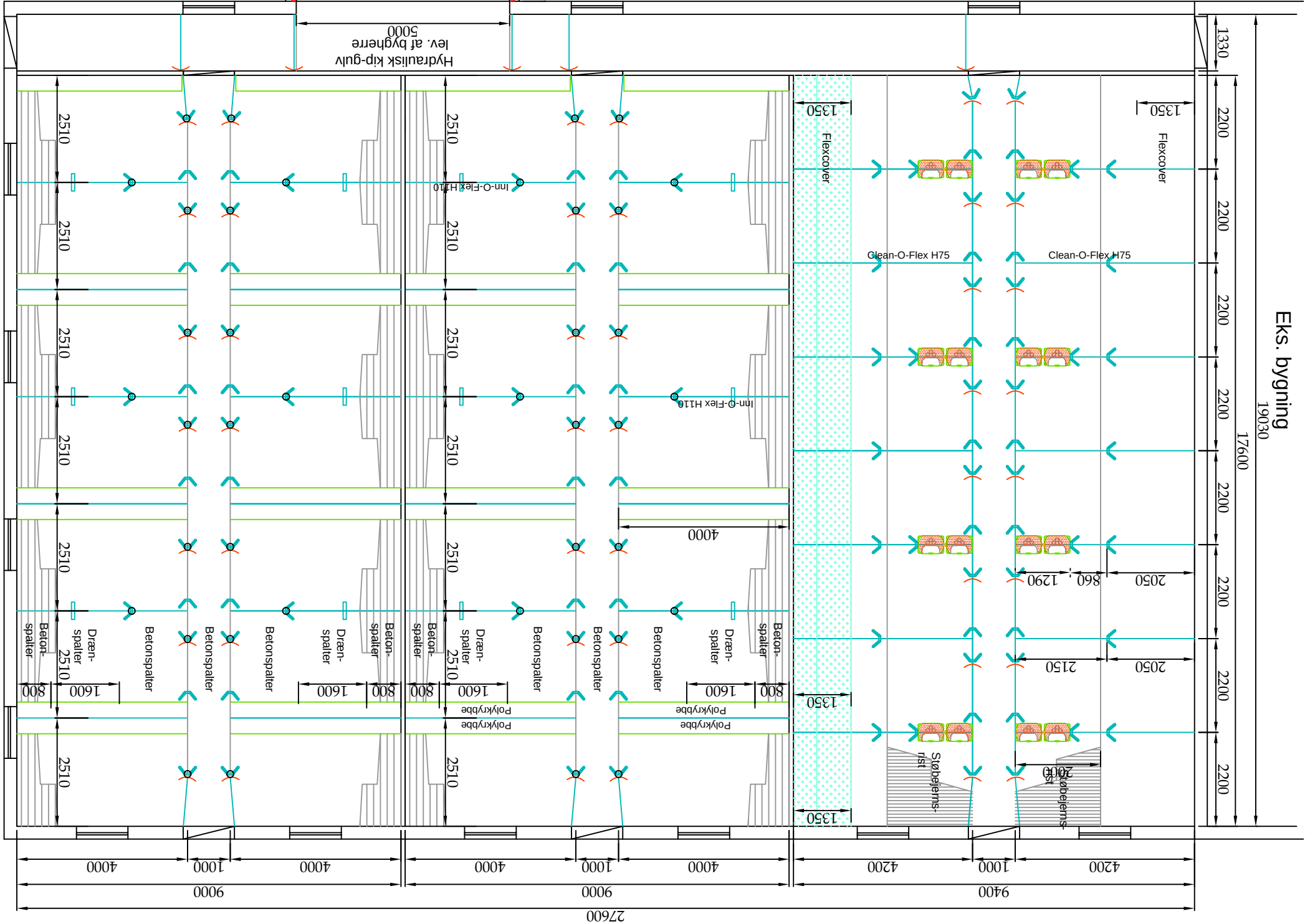
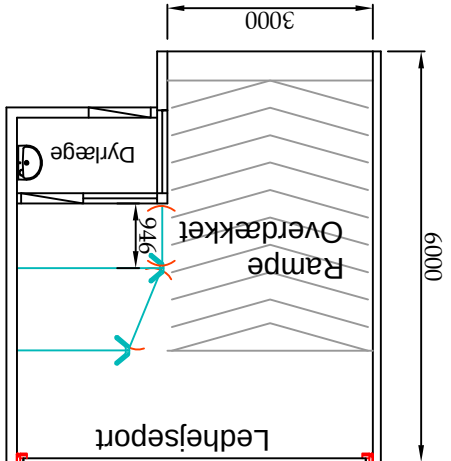
Slagtesvinestald:
677 stipladser
fuldspaltegulv m. delvis miljøspalter

winther STALDINDRETNING www.winthergruppen.dk Tlf.:8680 6020		Dato: 17. april 2020
Sag: Slagtesvinestald		Tegning B627-4
Emne: Plantegning		Mål: 1:120 / A3
Hr. Gdr. Lars Højholt Risvang 3 8530 Hjørtshøj Tlf.: 40189098		P.H.Vennelund

Bilag 1a
Stald 5

Ex. på overdækket rampe

Hr. Cdr. Lars Højholt 8530 Hjortshøj Tlf.: 40189098		Emne: Plantegning	
Sag: 2-klima- og poltestald i forlængelse af eks. bygning		Foreløbig tegning	
Mål: 1:150 / A3		Dato: 22. maj 2019	
www.winthergruppen.dk Tlf.: 8680 6020		P.H.Vennelund	

Tube-O-Mat

Clean-O-Flex H75

Inn-O-Flex H110

**Ansøgning om miljøgodkendelse
for
soholdet
Risvang 3
8530 Hjortshøj**

Datablad

Ansøger og ejer	Lars Højholt Nielsen Risvang 3 8530 Hjortshøj Mail: risvang@mail.dk
	Kontaktperson på miljø sagen: Lars Højholt Nielsen Mobil: 4018 9098 Mail: risvang@mail.dk
Husdyrbrugets adresse	Risvang 3, 8530 Hjortshøj
CVR-nummer	18646188
CHR-nummer	29022
Kommune	Århus Kommune
Ejendomsnummer	7510380429
Matrikel-nr.	26a, Mejlby By, Mejlby
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	
Biaktiviteter	Ingen
Ansøgningsskema	219077
Konsulent	Miljø & Natur Landbrugsrådgivning – CVR 25914562 Jakob Altenborg Cand.Scient i biologi. jakob@miljoeognatur.dk , mobil 26259791 Byrumvej 30, 9940 Læsø
Ansøgning indsendt	04-05-2019

Forord

Miljøkonsekvensrapport

Denne rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Risvang 3. Det ansøgte omfatter dyrehold i eksisterende stalde, samt etablering af tilbygning til klimastalden på 590 m² og en eksisterende slagtesvinestald renoveres med nyt gulv og inventar. Desuden overdækkes begge gyllebeholdere.

Rapporten er en miljøkonsekvensrapport. Rapporten behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger.

Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som det ansøgte vurderes at medføre. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

Ikke teknisk resumé

Ansøger (ejer) søger om den fleksibilitet, der ligger i at komme over på stipladsmodellen på Risvang 3, 8530 Hjortshøj. Der skal opføres en tilbygning til klimastalden på 590 m² og en eksisterende slagtesvinestald renoveres med nyt gulv og inventar. Desuden overdækkes begge gyllebeholdere.

Fleksibiliteten ved den nye godkendelsesordning består i at det er valgfrit hvor mange dyr der produceres og til hvilken vægt de produceres, så længe at produktionen overholder dyrevelfærdsreglerne

Ejendommen er beliggende i det åbne land ca. 1,2 km vest for Hårup som er den nærmeste byzone i området. Der er ca. 1,7 km til nærmeste samlede bebyggelse – Todbjerg. Nærmeste nabo ligger i en afstand af 1,3 km.

Lugtemissionerne i forhold til enkelt bolig (nabo), samlet bebyggelse og byzone er overholdt.

Der er i godkendelsen beskrevet forhold som støv, skadedyr, affald, lys og indkørselsforhold og hvorledes man vil sikre, at det ikke giver problemer i forhold til omkringboende. Da der ikke er tale om udvidelse eller ændring af produktionen i forhold til den nuværende produktion, skønnes det ikke at give anledning til øgede gener for omkringboende.

Fleksibiliteten giver mulighed for at kunne udnytte staldanlægget optimalt, og producere det antal grise anlægget giver mulighed for.

Beregningerne er foretaget, så der tages højde for de værst tænkelige emissioner af ammoniak og lugt ved evt. ændringer i staldene. For husdyrbruget er der krav om at anvende den bedst tilgængelige teknik i forhold til at begrænse ammoniakfordampningen. Dette er i lovgivningen omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniak, der må komme fra husdyrbruget.

Beregningerne viser, at hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, vil modtage mere ammoniak end de grænser, der er sat herfor i lovgivningen. Grænserne er langt fra nået.

Datablad.....	2
Forord	3
Ikke teknisk resumé	4
B. Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte	7
Tidligere godkendelser	7
Biaktiviteter.....	7
B.1 Indretning og drift af anlæg mm.....	7
Opbevaring og håndtering af husdyrgødning.....	8
B.2 Anlægsarbejder, bygningsændringer mm.	8
B.3 Forhold til andre husdyrbrug.....	8
B.4 Beliggenhed og omgivelser	8
Landskabs og planmæssige forhold	10
B.5 Ammoniakemission	11
Natur	11
B.6 Lugtemission	14
B.7 Emissioner og genepåvirkninger	15
Støj.....	15
Rystelser	15
Lys.....	16
Fluer og skadedyr	17
Støv.....	17
Transport.....	17
Egenkontrol.....	18
Ansøger har redegjort for følgende egenkontrol:	18
Risici og håndtering.....	19
B.8 Affaldsproduktion og ressourceforbrug.....	20
Døde dyr	21
Spildevandsmængde	22
Energiforbrug	22
Vandforbrug	23
Reststoffer.....	23
Foder.....	23
B.9 Valg af BAT	24
B.10 Grænseoverskridende virkninger	25
IE-husdyrbrug	25
C.1 Foranstaltninger ved ophør	25
C.2 Anvendelse af BAT råvarer, energi, vand og management	25
Management	25

BAT energi	27
BAT vand	27
BAT – råvarer	28
Samlet BAT-vurdering	28
C.3 Ikke teknisk resume af væsentlige alternativer	28
Miljøkonsekvensrapport	30
D.1-a Udformning, dimensioner mm.	30
D.1-b Forventede indvirkning på miljøet	30
Vandmiljø	30
Natur	31
Naboer/lugt.....	31
D.1-c Særkender.....	31
Risici og håndtering.....	32
Beskrivelse af risikominimering/BAT	33
D.1-d Væsentlige alternativer	33
Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten	33
D.3 Kompetente ekspert	34

B. Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Tidligere godkendelser

- 21. april 2016 - § 12 miljøgodkendelse

Biaktiviteter

Ingen biaktiviteter

B.1 Indretning og drift af anlæg mm.

Der er tale om en ejendom med søer og produktion af smågrise og slagtesvin. Produktionsarealet udgør samlet 4688 m² nettoareal til grise. Alle stalde er indrettet med delvist spaltegulv eller drænet gulv.

De enkelte staldafsnit er opdelt og opmålt efter om afsnittet er adskilt forureningsmæssigt fra andre afsnit. Herefter er anvendt staldenes nettoareal. Nettoarealerne er beregnet ved at udregne størrelsen på en sti og derefter beregne det samlede stiareal. Denne metode vurderes at give det mest korrekte nettoareal.

Nedenstående skema viser nettoarealet.

Stald navn	Dyretype og staldsystem	Stimål m	Stiareal m ²	Sti antal	Areal ansøgt (m ²)	Areal Nudrift (m ²)	Areal 8-årsdrift (m ²)
Stald 1	Smågrise Delvist spaltegulv	4,17*4,32 4,05*4,32	18 17,5	8 56	1124	1124	1124
Stald 2	Søer Delvist spaltegulv	2*0,7 3,5*3,85 14*2,69 14*3,05 14*7,8	1,4 13,48 38 43 109,2	175 5 1 1 12	1704	1704	1704
Stald 3	Søer Delvist spaltegulv	1,77*2,64 1,59*2,64 2,73*2,4 4,02*2,4	4,67 4,2 6,55 9,65	108 60 12 16	990	990	990
Stald 4	Slagtesvin Drænet gulv	10*3,67	36,7	12	440	440	440
Stald 5	Smågrise og slagtesvin Delvist spaltegulv og drænet gulv	4,2*2,2 4*2,51	9,24 10,04	16 28	430	-	-

Ovenstående skema sammen med opmålingsbilaget og opgørelsen af produktionsarealet ud fra stistørrelse, betyder desuden at efterfølgende kontrol kan udføres efter dette skema, sammenholdt med situationsplanen.

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Gyllebeholder er etableret således at bund og vægge er tætte, og den kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Gyllebeholder tømmes regelmæssigt af hensyn til vedligeholdelse og inspektion. Gyllebeholderne er overdækkede.

Gyllevognene vil fyldes med sugestuds. Herved elimineres mulighederne for gyllesplid i forbindelse med pumpefejl og påfyldning af gyllevogn. Anvendelse af sugestuds betragtes som den mest miljøforsvarlige måde at fylde gyllevognen.

Samlet vurderes gylleopbevaringen at leve op til BAT

Der er en samlet opbevaringskapacitet på ejendommen på 3340 m³, som udgøres af 2 gyllebeholdere på 1530 og 1810 m³. Hertil kommer ejendommen på Korsvej 8 på 3050 m³ samt 700 m³ i kanaler. Det vurderes ud fra normtal 2019, at der under normale forhold produceres ca. 9200 m³ husdyrgødning på ejendommen, og der således tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen. Beregningen er foretaget med udgangspunkt i 750 søer, 25.000 smågrise og 3000 slagtesvin og er korrigeret med 600 m³ på grund af overdækning.

Vurdering

Samlet vurderes gylleopbevaringen og håndteringen af gylle at leve op til BAT, herunder følges generel lovgivning på området.

Ligeledes vurderes bygningerne størrelse og indretning at leve op til kravene til hold af søer.

B.2 Anlægsarbejder, bygningsændringer mm.

Der skal laves en tilbygning (stald 5) til klimastalden (stald 1) på 590 m². Desuden skal slagtesvinestalden (stald 4) renoveres gennemgribende og gyllebeholderne overdækkes. Derudover er der ingen bygningsmæssige ændringer i forbindelse med overgang til sti-pladsmodellen.

Placeringen af bebyggelse fremgår af kortmaterialet i husdyrgodkendelse.dk, samt af indsendte situationsplan.

B.3 Forhold til andre husdyrbrug

Anlægget er hverken teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

B.4 Beliggenhed og omgivelser

I husdyrgodkendelse.dk er angivet afstande til naboer, skel, vej mm. jf. husdyrlovens §§ 6, 7 og § 8.

Afstande § 6

Område	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens fremtidige byzone eller sommerhusområde	1096 m	Hårup	50 m

Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	641 m	Rekreativt område mod nord	50 m
Nabobeboelse	161 m	Risvang 5	50 m

Afstande § 8

Afstandskravene er vurderet i husdyrgodkendelse.dk. Såfremt at afstandskravet ikke er overholdt vil der være en beskrivelse af hvorfor, men i de tilfælde hvor afstandskravene er overholdt vurderes det ikke at være nødvendigt med yderligere beskrivelse.

Nærmeste...	Afstand meter	Afstandskrav	Afstandskrav overholdes	Beskrivelse
Enkelt vandindvindingsanlæg	207	25 m	Ja	
Fælles vandindvindingsanlæg	1429	50 m	Ja	
Vandløb	191	15 m	Ja	
Dræn	➤ 15	15 m	Ja	
Sø	159	15 m	Ja	
Privat fælles vej/ offentlig vej	11	15 m	Nej	Dispensation søges
Levnedsmiddelvirksomhed	>25	25 m	Ja	
Beboelse på samme ejendom	27	15 m	Ja	
Naboskel	14	30 m	Nej	Dispensation søges

Afstandene i § 8 er kun gældende for nye anlæg eller i forbindelse med udvidelser/ændringer, som medfører en forøget forurening.

Afstanden til skel er ikke overholdt. Afstanden fra ny stald (stald 5) til skel er på 14 meter. Der er tale om en tilbygning til eksisterende klimastald, og af logistikmæssige og smittesprednings årsager er det vigtigt at holde klimastaldene samlet. Det er vurderet at der ikke er muligt at tilbygge andre steder på ejendommen, hvis tilbygningen skal ligge i tilknytning til eksisterende klimastald. Alle øvrige mulige steder at tilbygge vil afstand til skel ligeledes ikke kunne overholdes. Det er ikke et reelt alternativ at etablere en tilbygning til øvrige stalde. Det vurderes således samlet set at der ikke er reelle alternative placeringen af tilbygningen, og der søges hermed om dispensation for afstand til skel.

Afstand til vej. Afstanden fra den renoverede stald 4 til vej er 11 meter. Renoveringen af stalden til drænet gulv medfører en forøget forurening fra stalden, men i relation til vej vurderes lugt af underordnet karakter, i det "forurening" i relation til vej forstås som fysiske konstruktioner der kan

genere udsyn mm. Der sker ingen ændringer i stald 4 fysiske fremtoning og det vurderes derfor muligt at give en dispensation for afstand til vej. Dispensationen søges hermed.

Nærmeste sårbare natur er ligeledes angivet i husdyrgodkendelse.dk.

Afstande til nærmeste naturområder er følgende:

Naturkategori	Afstand meter	Beskrivelse	§7 afstand overholdt
Kategori 1 natur	16093	Habitat natur	Ja (mindst 10 m)
Kategori 2 natur	3832	Overdrev	Ja (mindst 10 m)
Kategori 3 natur	1431	Mose	-

Vurdering

Som det fremgår af ovenstående, er ikke alle afstandskrav i husdyrgodkendelseslovens §§ 6, 7 og 8 overholdt. Der er søgt dispensation for afstand til skel og vej.

Landskabs og planmæssige forhold

Ejendommen er beliggende i et område der i kommuneplanen er udlagt indenfor følgende væsentlige planmæssige forhold.

Anlægget er placeret inden for følgende områder og zoner:

(Kommuneplan 2017-2028)	Ja	Nej
Bevaringsværdige landskaber		x
Uforstyrrede landskaber (Stille- og mørkeområde)		x
Større sammenhængende landskaber		x
Værdifulde Geologiske områder		x
Kystnærhedszonen		x
Værdifulde kulturarvsområder		x
Kulturhistorisk bevaringsværdi		x
Værdifulde landbrugsområder	x	
Store husdyrbrug		x
Økologiske forbindelser		x
Potentielle økologiske forbindelser		x
Naturbeskyttelsesområder		x
Potentielle naturbeskyttelsesområder		x
Natura2000		x
Skovrejsning		x
Lavbundsareal		x
Kirkebyggelinjer		x
Skovbyggelinjer		x
Strand-, Sø- og Å-beskyttelseslinjer		x
Beskyttede sten- og jorddiger		x

Klitfredning		X
Fund og fortidsminder (Totalliste med både fredede og ikke-fredede. Kun beskyttelseslinjerne indgår i KP. Selve fortidsminderne er en statslig opgave.		X

Særligt værdifulde landbrugsområder

Inden for de særligt værdifulde landbrugsområder bør miljøfølsom eller arealkrævende anvendelse, der ikke kan relateres til jordbrugserhvervet, undgås.

Redegørelse

På baggrund af statens jordbrugsanalyse har byrådet udpeget særligt værdifulde landbrugsområder med fokus på husdyrbrugenenes placering. Jordbruget kan inden for de særligt værdifulde landbrugsområder forvente en større investeringssikkerhed i forhold til, at der ikke sker fysisk planlægning, der forringer jordbrugets mulighed for at dyrke jorden.

Aktiviteter, der i øvrigt er i konflikt med jordbruget, bør undgås. Særligt værdifulde landbrugsområder kan som de øvrige jordbrugsområder være pålagt dyrkningsrestriktioner, der er fastlagt gennem generelle eller konkrete statslige regler eller gennem kommunal indsatsplanlægning. Prioritering af jordbrugsinteresserne må ikke ske på bekostning af nødvendige hensyn til miljøet, som fx beskyttelse af grundvand, overfladevand og natur samt klimatilpasning.

Vurdering

Projektet omfatter nybyggeri af ca. 590 m² på ejendommen. Byggeriet opføres i tilknytning til eksisterende bygninger og projektet vurderes at være i overensstemmelse med kommuneplanens rammer. Det vurderes derfor ikke relevant at foretage yderligere vurdering af ejendommens placering i landskabet.

Samlet vurdering

Produktionen overholder ikke alle afstandskrav. Afstandskravet til skel og vej er ikke overholdt. Der er vurderet at placeringen af stalden der den eneste mulige placering når der tages hensyn til ejendommens øvrige produktion og smittespredning.

Nye bygninger opføres i tilknytning til eksisterende byggeri. Derfor vurderes påvirkningen af området i relation til visuelle udtryk mm. ikke at være af væsentlig anderledes karakter, og projektet vurderes at være i overensstemmelse med kommuneplanens rammer. Det vurderes derfor ikke relevant at foretage yderligere vurdering af ejendommens placering i landskabet.

B.5 Ammoniakemission

Den totale ammoniakemission fra ejendommen udgør 5184 kg N/år, hvilket 600 kg N/år højere end den tilladte drift og 600 kg N/år højere i forhold til 8-årsdriften.

Natur

Påvirkning af den omkringliggende natur gennem deposition af ammoniak kan i visse tilfælde medføre en væsentlig påvirkning af naturen. Der er dog opstillet en række krav og kriterier for hvornår en påvirkning er væsentlig, og bedriften overholder disse krav til alle særligt sårbare kategori 1 og 2 naturtyper i området.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1 Ammoniakfølsomme naturtyper (bilag 3 pkt. D), beliggende inden for	Max. totaldeposition (afhængig af antal husdyrbrug i nærheden* af naturområdet):

Natura 2000-område og omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende <i>inden</i> for et Natura 2000-område og omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.	0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2 Ammoniakfølsomme naturtyper (bilag 3 pkt. D) beliggende <i>uden</i> for internationale naturbeskyttelses-områder: Højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha samt overdrev over 2,5 ha der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.	Max. total deposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 men som er beliggende uden for Natura 2000-områder, samt ammoniakfølsomme skove større end 0,5 ha og mere end 20 m brede.	Max. mer deposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

*Antallet af husdyrbrug i nærheden for kategori 1-natur, opgøres som en summering af:

- 1) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N pr. år inden for 200 m,
- 2) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år inden for 200-300 m,
- 3) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for 300-500 m,
- 4) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år inden for 500-1.000 m, og
- 5) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år inden for 1.000-2.500 m.

Nedenstående skema viser depositionen til de forskellige naturkategorier som totaldeposition (kategori 1 og 2 natur) og som merdeposition (kategori 3 natur). Såfremt bekendtgørelsens afskæringskriterier som angivet i skemaet ovenfor ikke er overholdt vil det enkelte punkt efterfølgende blive beskrevet yderligere og vurderet. Er kriterierne overholdt vil der ikke blive foretaget yderligere vurderinger.

Naturkategori	Kumulation	Totaldeposition Kg N/ha/år	Merdeposition Kg N/ha/år	Vurdering
Kategori 1 natur	0	0,0	-	Nærmeste kategori 1 natur ligger over 16 km øst for ejendommen. Produktionen medfører deposition i området på 0,0 kg N/ha/år og bekendtgørelsens krav til totaldeposition til kategori 1 natur overholdes. Det vurderes at produktionen ikke medfører en væsentlig påvirkning af området. Kumulation er ligeledes vurderet.
Kategori 2 natur		0,0	-	Nærmeste kategori 2 natur ligger ca. 3,8 km nordvest for ejendommen. Bekendtgørelsens krav til totaldeposition til kategori 2 natur overholdes. Det vurderes at produktionen ikke medfører en væsentlig

				påvirkning af området.
Kategori 3 natur		0,0-0,1	0,0	Nærmeste kategori 3 natur ligger øst for ejendommen i form af en mose. Merdepositionen set i forhold til 8 års driften udgør 0 kg N/ha/år, og bekendtgørelsens afskæringskriterier for kategori 3 natur er dermed overholdt.
Øvrige § 3 områder		0,1-2,7	0,0-0,5	Merdepositionen set i forhold til 8 års driften udgør op til 0,5 kg N/ha/år. Det er til en sø umiddelbart sydøst for staldene.

Beskyttede arter

Dyr og planter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriften og bedriftens arealer. På baggrund af Faglig Rapport nr. 635, 2007 "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" fra Danmarks Miljøundersøgelser, samt Videnskabelig Rapport nr. 50, 2013 "Overvågning af arter 2004-2011" fra Nationalt Center for Miljø og Energi, vurderes det at følgende bilag IV-arter kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriften og udbringningsarealerne.

Navn	Registreret forekomst	Udbredelsesområde
Odder		X
Markfirben		X
Stor vandsalamander	X	X
Spidssnudet frø	X	X
Arter af flagermus		X
Ulv		X

Arter der kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted omkring anlægget.

Den nærmeste sø hvor der er registreret bilag IV-arter (spidssnudet frø) ligger i en afstand af ca. 1400 m nordvest for anlægget. Derudover er der spidssnudet frø og stor vandsalamander i flere øvrige søer indenfor en afstand af op til 1500 meter. Påvirkningen af områderne er beregnet til mellem 0,1 kg N/ha/år i totalbelastning. Det svarer til at påvirkningen ligger under de skrappeste krav i forhold til habitat natur, og det vurderes derfor at produktionen ikke påvirker levesteder for bilag IV arterne.

For de øvrige arter gælder at der ingen aktuelle registreringer er af arterne i området, jf. oplysninger på Naturdata gennem Danmarks miljøportal.

Danmark har jf. Biodiversitetskonventionen forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. Arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse er registreret som sådan på Den danske Rødliste.

Vurdering

Ejendommen overholder alle afskæringskriterier i bekendtgørelsen og det vurderes, jf. forarbejderne til udarbejdelse af afskæringskriterier, at produktionen ikke medfører en påvirkning af den omkringliggende natur.

Ligeledes gælder at det er vurderet at produktionen ikke vil medføre en påvirkning af beskyttede arter.

B.6 Lugtemission

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor mange dyr der er på ejendommen og hvilken art der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind. Lugt stammer primært fra stalden. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med arbejde med husdyrgødning og udbringning heraf.

Lugtemissionen i nudrift og ansøgt drift er beregnet i IT-ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk. og er angivet i skemaet herunder:

	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)
Nudrift	36139	68532	36139	68532
Ansøgt drift	41863	89926	41863	89926
Forskel	5724	21394	5724	21394

Som angivet i tabellen er stiger lugt fra produktionen i forbindelse med godkendelsen.

Lugtemission i Odour Units (OU) beregnes med OML-modellen og i Lugt Enheder (LE) med FMK-modellen. Begge modeller beregner spredningen af lugtemissionen fra husdyrbruget på grundlag af produktionsarealets størrelse og lugtemissionsfaktorerne for den eller de pågældende dyretyper og staldsystemer fastsat i hhv. OU og LE, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, B. Faktisk lugt er den beregnede lugtafgivelse til omgivelserne, efter at eventuelle teknologier til reduktion af lugtemission er inkluderet i beregningerne.

Der er ligeledes foretaget beregninger af lugtpåvirkningen til husdyrbrugets nærmeste naboer i www.husdyrgodkendelse.dk. Den beregnede geneafstand for områdetyperne nabobeboelse, byzone og samlet bebyggelse fremgår af nedenstående tabel:

Bebyggelse	Kumulation Antal	Model	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet afstand til bebyggelse (m)	Genekriterie overholdt
Risvang 25 (enkelt bolig)	0	Ny	273	1093	Ja
Engtoftevej 6D (samlet bebyggelse)	0	Ny	541	1697	Ja
Hårup (byzone)	0	Ny	796	1169	Ja

Kumulation

I forhold til naboer gælder ligeledes et kumulationsprincip, hvor kravene skærpes såfremt der ligger andre produktioner med en ammoniakemission over 750 kg inden for en afstand af 100 meter fra enkeltliggende naboer eller 300 meter fra samlet bebyggelse eller byzone.

Der ligger ikke andre produktioner inden for disse afstande og derfor er kumulationen med andre husdyrbrug ikke vurderet.

Boligerne på ejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af det generelle beskyttelsesniveau. Det vil sige, at de ikke indgår i vurdering af, om der ligger enkeltboliger eller samlet bebyggelse inden for de beregnede geneafstande.

Vurdering

Produktionen overholder bekendtgørelsens lugtgenekrav, og dermed vil der ikke være en belastning af området udover hvad der kan accepteres.

B.7 Emissioner og genepåvirkninger

Støj

Beskrivelse af støjkloder

Der kan forekomme støjkloder fra:

- Foderanlæg og kompressor
- Ventilation
- Transport til og fra ejendommen
- Periodevis støj i forbindelse med markdrift

Driftsperiode for støjkloder

Det tilstræbes, at støjende aktiviteter afholdes i tidsrummet 7-18. Dog med undtagelse af den periodevis markdrift, hvor virksomheden er afhængig af vejret.

Der anvendes tørfoder og der er automatisk fodring 2-6 gange pr. dag. Blanding af foder foregår i foderladen. Kompressoren er afskærmet således at støjen reduceret. Mølle og blandeanlægget er placeret indendøre i foderladen.

Ventilationen er stort set altid i drift, da det er nødvendigt i forhold til indeklimaet i staldene. Ventilationen renholdes for både at reducere elforbruget og for at reducere støj.

For så vidt angår støj fra landbrugsmaskiner vil der dagligt forekomme kørsel, samt jævnlig transporter med lastbil. Herudover vil der forekomme sæsonbetonet kørsel ved gylleudbringning og markarbejde.

Tiltag mod støjkloder

Støj søges generelt dæmpet ved valg af støjsvag teknologi og afskærmning. Endvidere søges al unødigt tomgangskørsel undgået.

Vurdering

Det vurderes at ejendommens samlede støjbidrag, angivet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) i punkter 1,5 m over terræn, målt eller beregnet ved nærmeste beboelses opholdsareal, ikke overskrider Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj, og den ansøgte drift af ejendommen kan ske uden væsentlig gene for omkringboende.

Rystelser

Virksomhedens bidrag til niveauet for vibrationsniveauet (dB re 10⁻⁶ m/s²) målt som det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S må ikke overstige værdierne i Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø Orientering fra Miljøstyrelsen, nr. 9 1997,

Anvendelse	Tidpunkt	Vægtet accelerationsniveau L _{aw} i dB
Boliger i boligområder (hele	Hele døgnet	75

døgnet)		
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	18-7	75
Børneinstitutioner og lignende	I åbningstiden	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	7-18	80
Kontorer, undervisningslokaler og lignende	Hele døgnet	80
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	85
Kontorer og tilsvarende lokaler i erhvervsbebyggelse, hvor der foregår følsomme aktiviteter	Hele døgnet	80

Anvendelse	Tidspunkt	A-vægtet lydtryksniveau (10-160 Hz), dB	G-vægtet lydtryksniveau dB
Beboelsesrum, herunder børneinstitutioner og lignende	18-7	20	85
	7-18	25	85
Kontorer, undervisningslokaler, og lignende støjfølsomme rum	Hele døgnet	30	85
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	35	90

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

Vurdering

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne, og det vurderes at grænseværdierne overholdes til alle områder nævnt i ovenstående tabeller.

Lys

Lysforhold

Belysning af anlæg: Der vil være et vist lysudfald fra bygningernes vinduer, samt fra udendørsbelysning ved udleveringsrampe og ved foderindlevering.

Lyset i staldene er tændt i forbindelse med fodring af grisene og ophold i staldene.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

Lyset vil udelukkende være tændt på det niveau som enten er foreskrevet af anden lovgivning eller i det omfang det er nødvendigt i forbindelse med ophold i staldene.

Udendørsbelysning vil være tilkoblet bevægelsessensorer eller automatisk slukning.

Vurdering

Det ansøgte projekt vil ikke medføre væsentligt mere belysning end i nudriften. Det forventes ikke, at ejendommens belysning vil påvirke omgivelserne i negativ retning.

Fluer og skadedyr

Skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr

Bekæmpelse af skadedyr foretages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi fastsatte retningslinjer.

Fluegener

Kemisk fluebekæmpelse foretages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Herudover anvendes der rovfluer.

Rottebekæmpelse

Bekæmpelse af rotter foretages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi retningslinjer. Desuden følges de forbyggende foranstaltninger, som er fastlagt i Bekendtgørelse om bekæmpelse af rotter mv. (Bek. nr. 611 af 23. juni 2001). Der er fast aftale med privat bekæmpelse.

Vurdering

Det vurderes, at der med ovenstående udføres en effektiv og tilfredsstillende flue- og skadedyrsbekæmpelse.

Støv

Den primære støvkilde er støv fra ventilationsanlæg. Der er overbrusning i alle stalde som reducerer støvproduktionen.

Der kan forekomme støv fra kørsel på de omkringliggende arealer og veje ved staldanlæggene, endvidere vil der være en mindre støvgene ved indlæsning af tilskudsfoder og mineraler.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

Der vil i det daglige være fokus på at minimere støvgener udenfor husdyrbruget, og i forbindelse med færdsel på ikke befæstede veje, vil der være særligt fokus omkring ejendommen beliggende nær ved vejene.

Vurdering

På baggrund af afstanden til de umiddelbare naboer og husdyrbrugets fokus på minimering af støvgener i forbindelse med foderopbevaring og håndtering samt transporter, vurderes det, at det ansøgte ikke vil medføre væsentlige gener for omgivelserne som følge af støv.

Transport

Transporter	Før godkendelse	Efter godkendelse
	Antal/ år	Antal/ År
Transport af tilskudsfoder	24	26

Korn	500	550
Afhentning slagtesvin og smågrise	52	52
Afhentning af slagtesøer	26	26
Afhentning af døde dyr	52	52
Udbringning husdyrgødning - gylle	325	368
Affald	26	26
Brændsel	6	6
Transporter i alt	1011	1106

Vurdering af transportveje til og fra ejendommen

Alt transport til og fra ejendommen med direkte adgang til den offentlige vej Risvang. Langs med Risvang ligger der yderligere en beboelsesejendom, som dog er beliggende med god afstand til vejen. Der kan forekomme gyllekørsel mm. langs andre veje, hvor der ligger beboelser, og her vil der være opmærksomhed omkring transporten, hvilket omfatter henstillinger til maskinstation om at reducere fart og om at udvise generelt hensyn til naboer.

Størstedelen af transporterne er af gylle, foder og afhentning af dyr. Samlet set forventes der en mindre stigning i antallet af transporter med det ansøgte projekt.

Transporterne forventes hovedsageligt at foregå på hverdage inden for normal arbejdstid, dvs. kl. 7-17, men kan til tider foregå i aften- og nattetimerne. Transport til og fra husdyrbruget vil altid foregå ved hensynsfuld kørsel. Derudover tilstræbes, at al tung transport gennemføres på hverdage inden for normal arbejdstid.

I højsæsonen for gyllekørsel kan der køres uden for normal arbejdstid, men dette vil foregå under hensyntagen til naboernes nattesøvn, så kørsel tæt på naboerne så vidt muligt ikke foregår senere end kl. 22 eller tidligere end kl. 6 på hverdage og ikke senere end kl. 23 og tidligere end kl. 8 i weekender og på helligdage.

Vurdering

Da der er tale om gode til- og frakørselsforhold til ejendommen, og der kun en beskeden stigning i antallet af transporter, vurderes det på den baggrund, at transporter til og fra ejendommen ikke medfører væsentligt øgede gener for de omkringboende.

Egenkontrol

Ansøger har redegjort for følgende egenkontrol:

- Gødningsbeholdere følger reglerne for kontrol minimum hvert 10. år
- En gang årligt udarbejdes "Gødnings- og husdyrindberetning",
- Overvågning af vand og strømforbrug
- Dokumentation for fasefodring og anvendelse af fytase
- Miljøledelsessystem
- E-kontrol 4 gange om året
- Gyllekøling

- Der indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol vil som minimum bestå af følgende:
 - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmen samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse, aflæsning og registrering af driftstimer.
- Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 7 dage.
- Registreringen fra logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- Årlig registrering af timertæller.

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus på management og egenkontrol på ejendommen. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug, kan eventuelle uhensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes. Det vurderes samlet set at driften af husdyrbruget på adressen inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet

Risici og håndtering

Brand

Kan opstå som følge af fejl i elinstallationer og medføre risiko for udslip af giftige stoffer. Dette søges undgået ved at vedligeholde el-udstyr og undgå adfærd, der kan beskadige ledninger og elektriske hjælpemidler.

Gylleudslip

Kan forekomme ved påkørsel af gyllebeholder, ved at en gyllebeholder, gyllekanaler eller pumpeledninger er utætte, eller ved at en gylletank kan sprænge.

Kan medføre nedsivning af gylle til grundvand, eller afstrømning af gylle til vandløb fra frosne marker eller efter ekstrem nedbør. Kan desuden give spild i forbindelse med læsning af gyllevogne.

Risiko for gylleudslip forsøges minimeret ved at:

- Der er ryddet op, hvor der arbejdes.
- Medarbejdere får god instruktion.
- Bygninger og maskiner vedligeholdes.
- Der er gode adgangs- og transportveje.
- Gylleanlæg holdes i orden, og pumpning af gylle overvåges
- Børn og fremmede har ikke adgang til betjening af gyllepumper mm.
- Afløb er afblændet så gylle ikke kan løbe i dræn
- Der gennemføres de lovpligtige 10-årskontroller, hvor gylletankene kontrolleres af særligt uddannet personale.

Udslip af miljøskadelige stoffer

Hvor der opstår uheld med risiko for udslip af skadelige stoffer, kontaktes kommunens miljøberedskab. Hvor der er overhængende fare alarmeres alarmcentralen på telefon 112.

Kemikalier

Forskellige hjælpemidler som rengørings- og desinfektionsmidler til staldrengøring, konserveringsmidler til foderbrug, medicin og andre hjælpestoffer, der kan udgøre en miljørisiko, håndteres og opbevares, så der ikke kan ske en utilsigtet udledning til miljøet.

Pesticider og sprøjteudstyr

Pesticider opbevares i særskilt afløst rum der er placeret i foderladen. Der er med afløb til gyllekanal.

Oplag af olie

Der findes to olietanke på ejendommen. En dieselolietank i maskinhuset og en olietank ved backup oliefyret i stald 3. Tankene er placeret mod væg således påkørselsrisikoen vurderes at være meget lav. Tankene er placeret på fast gulv.

Samlet vurdering af risikoelementer vedrørende miljøforhold

Det vurderes, at håndteringen af husdyrgødning foregår på en tilfredsstillende måde, og at husdyrbruget samlet set håndterer risikoelementerne korrekt og derfor ikke vil have en negativ påvirkning på miljøet og omgivelserne.

B.8 Affaldsproduktion og ressourceforbrug

Der forventes en affaldsproduktion der er proportionel med virksomhedens størrelse og type.

Da der er tale om et IE-brug, så skal affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages (fremgår af § 35 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen). Det betyder, at beskrivelsen skal illustrere, hvordan affaldshåndteringen på husdyrbruget lever op til affaldshierarkiet jf. Miljøbeskyttelseslovens § 6 b. Heraf fremgår det at affaldsforebyggelse og -håndtering skal ske i overensstemmelse med følgende affaldshierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Århus Kommune. Dagrenovation samt pap og papir fra bedriften fyldes i affaldscontainer. Affaldscontaineren tømmes hver 14. dag via den kommunale ordning. Forbrændingseget affald fra produktionen opbevares i maskinhuset, og som afleveres på den kommunale modtagestation løbende.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.). Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Øvrigt farligt affald som f.eks. lysstofrør, elsparepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i servicenum/værksted. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtagestation.

Affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende lovgivning og affaldsdirektiver, og det vurderes ikke at håndteringen heraf kan medføre risiko for forurening af miljøet.

Ejendommen skal overholde Århus Kommunes erhvervsregulativ og bortskaffelse skal ske i overensstemmelse med dette. Endvidere er ejendommen omfattet af reglerne i Affaldsbekendtgørelsen. Farligt affald skal i henhold til Århus Kommunes regulativ for erhvervsaffald bortskaffes til godkendte modtageanlæg og transporten af farligt affald skal ske af godkendte transportører.

I henhold til bekendtgørelse om affald, kan op til 200 kg farligt affald pr. år afleveres på Genbrugspladsen, men større mængder skal afhentes via en godkendt transportør. Kvitteringer på korrekt bortskaffelse for affaldstyper under kategorien "farligt affald" skal gemmes i mindst 5 år og skal kunne forevises, når kommunen beder om det. Virksomheder kan aflevere samme fraktioner som borgere, dvs. at virksomheder nu kan aflevere op til 10 asbestplader om året, men virksomheder kan fortsat ikke aflevere landbrugsplast og medicin fra landbrug og andre fraktioner, som almindelige borgere ikke har.

Følgende må ikke afleveres på genbrugspladsen:

- Medicinrester - Leveres til godkendt modtager af farligt affald
- Kanyler - Leveres til godkendt modtager af farligt affald
- Landbrugsplast - Leveres til godkendt modtager,
- Udtjente maskiner og udstyr – Skrothandler

Afhentning af farligt affald, der ikke modtages på genbrugspladsen skal ske af godkendte transportører. Ejendommen er tilmeldt Aalborg Kommunes ordning for dagrenovation. Affaldet består hovedsageligt af husholdningsaffald.

Farligt affald og risikoaffald i form af sprøjter og medicinrester opbevares i container. Kanyler og glas opbevares i spand med låg og afleveres til kommunens affaldsordning.

Olie opbevares i tætte tromler med låg e. lign. Der tale om enkelte tromler med olie til

Erhvervsaffald bortskaffes i overensstemmelse med kommunens regulativ for erhvervsaffald.

Vurdering

Det vurderes at ejendommen lever op til affaldshierarkiet og til affaldsregulativerne for Århus Kommune.

Døde dyr

Døde dyr overdækkes med kadaverkappe og smågrise opbevares i container indtil de afhentes af destruktionsanstalt, DAKA. Afhentning sker løbende. Animalsk affald opbevares så der ikke opstår uhygiejniske forhold, indtil afhentning til autoriseret destruktionsanstalt. Døde dyr opbevares på en plads syd for maskinhus.

Klinisk risikoaffald

På ejendommen forekommer ingen opbevaring af klinisk / medicinsk affald (sprøjter medicinrester m.v.), idet dette bortskaffes gennem den kommunale afhentningsordning for risikoaffald. Eventuel opbevaring af brugte sprøjter vil ske i kanyleboks og bortskaffes i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ eller via dyrlæge.

Pesticider/kemi

Pesticider opbevares i aflåst rum med afløb til gyllesystem afløb. Kemikalier til rengøring opbevares i rum med afløb til gyllesystem.

Olie

Der findes to olietanke på ejendommen. En dieselolietank i maskinhuset og en olietank ved backup oliefyret i stald 3. Tankene er placeret mod væg således påkørselsrisikoen vurderes at være meget lav. Tankene er placeret på fast gulv.

Spildevandsmængde

Spildevandstyper	m ³ /år efter godkendelse	Afledes til	Renseforanstaltning
Rengøringsvand, drikkevandsspild mv.	1100 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Sanitært spildevand fra beboelse	200 m ³	Minirensningsanlæg	ja
Sanitært spildevand fra personale	150 m ³	Nedsivning	Septiktank

Beskrivelse af spildevandstilledning

1100 m³/år spildevand tilledes gyllebeholder med flydende husdyrgødning.

Beskrivelse af spildevandsafledning

Rengøringsvand ledes fra stald til gyllebeholder.

Sanitært spildevand ledes til nedsivning med henholdsvis minirensningsanlæg og septiktank.

Tagvandet afledes til dræn og herfra til vandløb.

Energiforbrug

Energi

Type	Forbrug nudrift	Forbrug ansøgt
Elforbrug	300.000 kwh	320.000 kwh
Udtørring stald	varmegenindvinding	varmegenindvinding
Opvarmning stald	varmegenindvinding	varmegenindvinding
Dieselolie	20.000 l	20.000 l

Elforbruget i svinestalden går primært til belysning og drift af teknisk udstyr samt til indvinding af varme fra gyllen.

Energibesparende foranstaltninger

Når der i anlægget udskiftes lysarmaturer, sikres det, at der i det omfang det er foreneligt med biologiske forhold, at der vælges mellem de mest energibesparende systemer. F.eks. LED-belysning.

Der er en igangværende proces med udskiftning til mindre energiforbrugende udstyr, herunder LED lys og energibesparende ventilatorer. Der udskiftes i med den hastighed som det nuværende udstyr nedslides.

Vandforbrug

Vand

Type	Forbrug nudrift	Forbrug ansøgt
Årligt forbrug af drikkevand	8500 m ³	9500 m ³
Årligt forbrug af vaskevand til vask af stalde	1000 m ³	1100 m ³
Vask og sprøjte	1500 m ³	1500 m ³

Vandforbruget er det reelle afregnede niveau.

Bedriften forsynes med vand fra offentligt vandværk. Der forventes en stigning i vandforbruget i forbindelse med tilladelsen.

Vandbesparende foranstaltninger

Drikkevandsinstallationerne på bedriften efterses og rengøres jævnligt med henblik på at undgå spild.

Eventuelle lækager i systemet identificeres straks og repareres hurtigst muligt.

Reststoffer

Udbringning af husdyrgødning bliver foretaget efter de gældende generelle regler ift. indhold af fosfor, kvælstof og zink. Gyllen vil i øvrigt indeholde vand og fodersplid mm. Disse forhold er der i de generelle regler taget højde for og det vurderes derfor at udbringningen af gylle lever op til disse generelle regler.

Foder

Der anvendes indkøbt tilskudsfoder og eget korn. Foderet leveres til siloer og foderlade. Mht. støv mm. fra foderproduktionen er dette behandlet særskilt under støv.

Der anvendes tørfoder på ejendommen og udfordringen sker 2-6 gange om dagen.

Der sikres effektiv fodring gennem foderets sammensætning og løbende foderkontroller, således at fodringen stemmer overens med dyrenes behov. Derudover er sundhedsstyring vigtig for en effektiv produktion med lavest muligt forbrug af foder- og hjælpestoffer. Der anvendes fasefodring på ejendommen, og der tilsættes fytase til foderet. Fytase medfører en bedre optagelse af fosfor fra foderet og dermed mindre fosfor i gyllen.

Der er på bedriften stor opmærksomhed mod at minimere anvendelsen af råvarer i produktionen. Der laves således E-kontrol minimum en gang i kvartalet, for derigennem at kunne monitorere fodereffektivitet og produktionseffektivitet. Der er fokus på at minimere spild af foderstoffer og på at optimere og minimere indholdet af fosfor og protein i foderstoffer, dog altid med fokus på virksomhedens produktionsresultater og ikke mindst dyrenes velbefindende.

Vurdering

Det vurderes at foderforbrug og tiltag i øvrigt vedr. foder lever op til en produktion af den ansøgte størrelse. Der er dog fokus på foderforbruget, og foderforbruget er et fokusområde i miljøledelsen på ejendommen.

Samlet vurdering af affalds- og ressourceforbrug

Virksomheden er omfattet af Affaldsbekendtgørelsen og Århus Kommunes Affaldsregulativ for erhverv. Virksomheden oplyser, at reglerne efterleves.

Det vil sige, at

- Dagrenovationslignende og forbrændingseget affald bortskaffes til forbrænding.
- Deponeringseget affald skal frasorteres og opbevares, så vindflugt undgås.
- PVC-affald frasorteres og bortskaffes korrekt.
- Klinisk risikoaffald som kanyler, medicinflasker og lignende opbevares forsvarligt i egnet emballage

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand:

- Farligt affald opbevares, så det ikke kan løbe til jord, grundvand eller overfladevand og beskyttet mod vejrlig. Tanke er sikret mod påkørsel.
- Eksisterende olietanke er reguleret af olietanksbekendtgørelsen. Nye tanke og/eller sløjfning af tanke skal anmeldes til Århus Kommune.

Det vurderes, at der er redegjort for et vand- og energiforbrug, der står mål med størrelsen af dyreholdet og alderen på staldene. Der er en mindre stigning i ressourceforbruget som følge af godkendelsen.

B.9 Valg af BAT

Alle stalde er med delvise spaltegulve eller drænede gulve i slagtesvinestald. Der anvendes gyllekøling i 3 stalde og gylletankene er overdækkede.

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav Kg N/år	4897	327	5223
Faktisk emission Kg N/år	5020	163	5184
Forskel Kg N/år			39
BAT krav overholdt			Ja

BAT niveauet er beregnet ud fra eksisterende stalde for stald 1-3 og nye stalde for stald 4 og 5. Det er ikke muligt at anvende "eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse" da husdyrgodkendelse.dk har en fejl som gør at der så ikke kan indtastes gyllekøling i ansøgt drift, da det så automatisk også regnes med i nudrift. Men da der ikke er krav til ammoniakreduktionen i eksisterende godkendelse, er det vurderet at være af underordnet karakter.

Der er anvendt følgende tiltag for at leve op til BAT. Gyllebeholderne er overdækket og der anvendes gyllekøling i stald 1-3.

Gyllekøling

Ammoniakreduktionen er projekteret til 10 % og der er 1800 m² gyllekanaler.

Den nødvendige specifikke kølekapacitet kan beregnes ud fra formelen:

$$0,85 \cdot x - 0,004 \cdot x^2 = \text{ammoniakreduktionsprocent}$$

10 % reduktion giver en specifik køleeffekt på 12,5 w/m².

Den årlige køleydelse kan derfor beregnes til

$$12,5 \text{ w/m}^2 \cdot 1800 \text{ m}^2 \cdot 8760 \text{ timer} / 1000 \text{ w/kw} = 197.100 \text{ kwh.}$$

På ejendommen findes der tre pumper på hver 17 kw. Hver pumpe har separat timetæller. En pumpe genindvinder 148.920 kw på et år. Derfor skal den samlede minimums driftstid udgøre $197.100 / 148.920 \cdot 8760 \text{ timer/år} = 11594 \text{ timer}$.

B.10 Grænseoverskridende virkninger

Det er vurderet, at det udelukkende er produktionens emission af ammoniak der potentielt kan have en grænseoverskridende virkning. Det er dog vurderet at ammoniakemissionen har et niveau og en karakter, hvor hovedparten af emissionen vil påvirke lokalområdet og kun mindre del af emissionen vil bidrage til baggrundsbelastningen i omkringliggende lande. Det er derfor vurderet at produktionen ikke medfører grænseoverskridende virkninger hverken lokalt eller internationalt.

IE-husdyrbrug

Der er tale om et IE-husdyrbrug da der er over 750 søer på ejendommen.

C.1 Foranstaltninger ved ophør

I forbindelse med ophør vil der blive truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at overlevere anlægget i forsvarlig miljømæssig tilstand.

- Den resterende husdyrgødning i kummer og tanke vil blive fjernet
- Fodersiloer/foderrum tømmes og rengøres
- Staldene vil blive rengjort og spildevandet kørt ud på dyrkede arealer i henhold til lovgivningen
- Udtjent inventar og andet metal vil blive leveret til produkthandleren
- Udtjent elektronisk udstyr vil blive leveret til genbrug
- Andet affald vil blive afhændet efter miljølovens forskrifter
- Oliekanke tømmes
- Døde dyr fjernes
- Gylletankene vil blive fjernet, når de ikke længere er brugbare for denne eller anden bedrift

C.2 Anvendelse af BAT råvarer, energi, vand og management

Management

Medarbejdere

De ansatte deltager løbende i relevante kurser. Der bliver udarbejdet APV for arbejdspladsen, opsat førstehjælpskasser og øjenskylleudstyr, og der er konstant værnemidler i form af beskyttelsesbriller, handsker, åndedræts- samt høreværn til rådighed for medarbejderne.

Beredskabsplan

Der er udarbejdet en beredskabsplan, hvori telefonnumrene til kontaktpersoner og offentlige kontaktinstanser i forbindelse med eventuelle uheld er nedskrevet. Beredskabsplanen indeholder forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, driftsmateriel, gylle, brand m.v., og er tilgængelig for alle på arbejdspladsen.

Dagligt tilsyn

Ansøger eller dennes ansatte tilser dyr og produktionsanlæg flere gange hver dag. Der udføres små reparationer når det er nødvendigt, Såfremt der er behov for det, bliver der tilkaldt service til driftsanlægget som udføres af kompetent personale.

Mark- gødningsplan

Der bliver hvert år udarbejdet gødningsregnskab af en planteavlskonsulent.

Sprøjtejournal

Der føres sprøjtejournal.

Gødningsbeholderne følger reglerne for kontrol min. hvert 10 år.

Renoveringsplan for driftsudstyr og staldbygninger

Alle stalde er enten renoveret eller bygget i 2008. Det er vurderet at for de ældste stalde gælder, at det er vurderet at en gennemgribende renovering først er aktuel i løbet af 25 år.

Samlet BAT indenfor management

Det vurderes, at ejendommen anvender bedst tilgængelig teknik, indenfor følgende managementpunkter:

- Alle medarbejdere deltager løbende i relevante kurser.
- Der bliver udarbejdet en beredskabsplan som hænger tilgængelig for alle medarbejdere.
- Der foretages daglige tilsyn og løbende service og vedligehold på driftsanlæggene.
- Kvalitetskontrol
- Vurdering af tidshorisonten for større renovering af driftsinventar og driftsbygninger.
- Der er indført miljøledelse på ejendommen

Godt landmandskab

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger. I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af indkøbt foder.
- Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.
- Der udarbejdes gødningsregnskab på bedriften.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt, skadedyr samt mindske risikoen for at der opstår uhygiejniske forhold.
- Sætte særlig fokus på dyrevelfærd og fortsat gøre en ekstraordinær indsats over for infektioner, som kan overføres fra dyr til mennesker.
- Tage hensyn til grund- og overfladevand, når driften tilrettelægges.

Rengøring og desinficering

Der er på bedriften stor opmærksomhed på at renholde stalde og omkringliggende arealer. En sideeffekt af godt indeklima er, at staldene lugter mindre end gennemsnittet, samt at ammoniakfordampningen ligeledes er lavere.

Overbrusning i svinestalde

Følger de lovmæssige krav om overbrusningsanlæg eller tilsvarende anordning til regulering af svins kropstemperatur.

Miljøledelsessystem

Der er i februar 2017 offentliggjort BAT konklusioner for husdyrbrug, hvilket medfører at alle IE-brug inden 21. februar 2021 skal have implementeret miljøledelse dog senest ved meddelelse af §16a miljøgodkendelse.

Miljøledelsen skal omfatte:

- 1) formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,
- 2) fastsætte miljømål,
- 3) udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
- 4) minimum 1 gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og
- 5) minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet. Miljøledelse er allerede indført på husdyrbruget.

Se vedhæftede bilag.

BAT energi

Energibesparende foranstaltninger

Belysning:

- Der anvendes så vidt muligt energibesparende belysning.
- Lamper rengøres jævnligt
- Lyset er tændt i forbindelse med fodring og ophold i staldene. Fodring og ophold i staldene sker typisk i perioden 6-20 og i den periode vil lyset være tændt.

Det skal understreges, at tidspunkterne for lys er vejledende og der vil kunne være daglige og sæsonmæssige udsving i varigheden af tændt lys.

Korntørring:

Der er korntørring på ejendommen. Det forsøges at minimere energiforbruget til korntørring ved at høste kornet præcist når det er modent og tørt.

Transport:

Køretøjer vedligeholdes og tomgangskørsel undgås. Ansøger har fokus på at minimere antal transporter.

Ventilation:

Der er kombidiffus undertryksventilation i alle stalde. Der er separat styring i hver sektion som styrer varme/ventilation. Herved sikres de mest optimale forhold for grisene og samtidig sikres også at der bruges mindst mulig energi. Desuden bliver udsugningsenhederne vasket for hvert hold nye grise. Herved reduceres vindmodstanden i aftrækskanalen og der spares store mængder energi.

Styring af ventilationen i staldene er med til at sikre et godt indeklima og samtidigt med til at reducere forbruget af energi til et absolut minimum.

BAT vand

Vandbesparende foranstaltninger

- Anlæggets drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.

- Ansøger bestræber sig på at minimere forbruget af vaskevand.
- Vandforbruget minimeres ved at der bruges drikkenipler over fodertruget. Dermed opsamles det vand, der spildes og der anvendes kun præcist det drikkevand grisene tapper.
- For ikke at bruge mere vand end nødvendigt og samtidig få en effektiv rengøring, anvendes højtryksrenser og iblødsætning, når staldene rengøres.
- Stopphaner på vandslanger.
- Der udføres regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.

BAT – råvarer

Der er på bedriften stor opmærksomhed mod at minimere anvendelsen af råvarer i produktionen. Der laves således E-kontrol minimum en gang i kvartalet, for derigennem at kunne monitorere fodereffektivitet og produktionseffektivitet.

Der er fokus på at minimere spild af foderstoffer og på at optimere og minimere indholdet af fosfor og protein i foderstoffer, dog altid med fokus på virksomhedens produktionsresultater og ikke mindst dyrenes velbefindende.

- Foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning.
- Daglig regulering af fodertildeling.
- Der udarbejdes foderplaner, evt. i samarbejde med konsulent, og med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås. Jævnlig tilpasning af blanderecepter.
- Godt management og sunde dyr.
- Man blander selv foder.
- Foderanlæg justeres jævnligt, således at udfodret mængde svarer til dyrgruppen og unødigt foderspild minimeres.
- Smågrise og søer fasefodres, dvs. at der fodres med forskellige foderblandinger afhængigt af dyrenes alder/levende vægt, og for avlsdyrenes vedkommende, afhængigt af hvor de befinder sig i reproduktionsfasen. Kravet til næringsstoffer er forskelligt, og ved at fasefodre indenfor normerne undgås en generel overforsyning med råprotein og fosfor, som ellers vil udskilles via husdyrgødningen og belaste miljøet.

Samlet BAT-vurdering

Samlet vurderes det at projektet lever op til BAT indenfor punkterne, ammoniak, miljøledelse, management, fodringsstrategi, vand, energi, spildevand, støj, støv, lugt, opbevaring af husdyrgødning, forarbejdning af husdyrgødning og udbring af husdyrgødning, blandt andet baseret på punkterne i BREF-dokumentet og lovgivningskravene.

Risikoen ved MRSA eller antibiotikaresistens håndteres af generelle veterinærregler i fødevarestyrelsens regi.

I lovgivningen er der faste krav til BAT på ammoniakudledning, som sikrer at husdyrbrug vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedste tilgængelige, for at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrugene, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i DK nås og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

C.3 Ikke teknisk resume af væsentlige alternativer

For at reducere ammoniakemissionen mest muligt er følgende alternativer undersøgt:

- gylleforsuring
- luftrensning

Det er vurderet at alle alternativer vil medføre en væsentlig og ikke proportional belastning af bedriftens økonomiske produktionsresultat, og alternativerne er derfor fravalgt.

Miljøkonsekvensrapport

I relation til miljøkonsekvensrapportens krav til oplysninger jf. punkt B henviser til punkter B1-B10 i nærværende afsøgning, og den videre redegørelse i miljøkonsekvensrapporten tager udgangspunkt i ovennævnte oplysninger.

D.1-a Udformning, dimensioner mm.

Ejendommen består af følgende produktionsbygninger:

Materialevalg

	Grund-plan ca.	Bygnings-højde ca.	Tag-hældning	Bygningsmaterialer/farver	Anvendelse
Stald 1	1613 m ²	7 m	25°	Røde sten, gråt tag	Smågrise
Stald 2	2316 m ²	8 m	20°	Røde sten, gråt tag	Søer
Stald 3	1455 m ²	7 m	20°	Røde sten, gråt tag	Søer
Stald 4	560 m ³	6 m	20°	Røde sten, gråt tag	Slagtesvin
Stald 5	590 m ²	7 m	20°	Røde elementer gråt tag	Smågrise/polte
Gylletank	805 m ²	9 m		Elementer, grå overdækning	Gylle
Gylletank	886 m ²	9 m		Elementer, grå overdækning	Gylle

I øvrigt henvises til landskabsvurderingen under punkt B.4.

D.1-b Forventede indvirkning på miljøet

Projektets forventede væsentlige indvirkningerne på miljøet vurderes at være:

- påvirkning af vandmiljø
- påvirkning af omkringliggende natur
- påvirkning af naboer

Vandmiljø

Projektet kan potentielt påvirke vandmiljøet, både grundvandsressourcen og ferske vande samt havmiljøet. Det er dog vurderet at de generelle virkemidler som virksomheden skal leve op til jf. anden lovgivning, modvirker de potentielle væsentlige påvirkninger af vandmiljøet. Herunder gælder erhvervets generelle krav til opsamling af overskudskvælstof gennem efterafgrøder, og skærpede krav til fosforoverskud fra bedrifterne.

Kumulation

Produktionen af fødevarer vil altid medføre en påvirkning af miljøet, men i Danmark er der skrappe kvotekrav til anvendelsen af kvælstof til planteavl, således at ikke alle planter tildes den gødning

de har brug for. Dette krav, sammen med ovenstående efterafgrøder mm. betyder at der, selv i kumulation med andre ejendommen, må forventes en minimal påvirkning af miljøet.

Natur

Påvirkning af den omkringliggende natur gennem deposition af ammoniak kan i visse tilfælde medføre en væsentlig påvirkning af naturen. Der er dog opstillet en række krav og kriterier for hvornår en påvirkning er væsentlig, og bedriften overholder disse krav til alle naturkategorier i området. Det er derfor vurderet at produktionen ikke medfører en væsentlig påvirkning på naturen i området.

I relation til bilag IV dyre- og plantearter vurderes bekendtgørelsens afskæringskriterier i alt sin væsentlighed at reducere påvirkningen af sådanne arter til et absolut minimum, og at disse arter derfor ikke påvirkes negativt af produktionen.

Kumulation

Bedriftens påvirkning af særlig sårbar natur er vurderet i forhold til kumulation med øvrige bedrifter i nærområdet. I relation til særlig sårbar natur er der skærpede krav til bedriftens tilladte påvirkning af et særligt sårbart område, såfremt der ligger andre bedrifter i nærheden af den sårbare natur.

Der ligger ingen andre produktioner i en afstand der betyder at kumulationen skala medregnes.

Naboer/lugt

Alle husdyrproduktioner medfører en emission af lugt, støv, støv og lys. Disse emissioner spredes omkring bedriften afhængig af vind, højde på afkast, hastighed på luften i ventilator og temperatur. I relation til lugt vurderes denne spredning omkring ejendommen i husdyrgodkendelse.dk, hvor i forvejen fastsatte afskæringskriterier i forhold til enkeltliggende naboer, samlet bebyggelse og byzone/sommerhusområde skal overholdes. Bedriften overholder disse afskæringskriterier og derfor vurderes bedriften ikke at påvirke miljøet væsentligt med hensyn til lugt.

I relation til øvrige gener er der redegjort herfor i punkt B-7, og det vurderes at der ikke er forhold ved produktionen der påvirker menneskers generelle sundhed.

Kumulation

I forhold til naboer gælder ligeledes et kumulationsprincip, hvor kravene skærpes såfremt der ligger andre produktioner med en ammoniakemission over 750 kg indenfor en afstand af 100 meter fra enkeltliggende naboer eller 300 meter fra samlet bebyggelse eller byzone.

Der ligger ikke øvrige produktioner indenfor disse afstande og derfor er kumulationen med andre husdyrbrug ikke vurderet.

D.1-c Særkender

Der er tale om et sohold med produktion af 30 kg's smågrise og slagtesvin. I forbindelse med godkendelsen af produktionen har man forholdt sig til de mulige væsentlige indvirkninger på miljøet.

Ejendommen forventer ingen væsentligt skadende virkninger på miljøet som følge af produktionen på ejendommen. På ejendommen følger og overholder man generelt dansk lovgivning, men i særdeleshed vurderes at lovgivningen om anvendelsen af gødning herunder husdyrgødningsbekendtgørelsen og husdyrloven i alt sin væsentlighed sikrer miljøet mod utilsigtede virkninger af husdyrproduktionen. De beskrevne krav til dansk landbrug indenfor kvælstofkvoter, fosforregnskab, vurdering af mulige skader på sårbar natur, vurdering af påvirkning af naboer mm. vurderes at forebygge og begrænse den mulige skade som landbrugsproduktionen kan have på miljøet.

Risici og håndtering

Brand

Kan opstå som følge af fejl i elinstallationer og medføre risiko for udslip af giftige stoffer. Dette søges undgået ved at vedligeholde el-udstyr og undgå adfærd, der kan beskadige ledninger og elektriske hjælpemidler.

Gylleudslip

Kan forekomme ved påkørsel af gyllebeholder, ved at en gyllebeholder, gyllekanaler eller pumpeledninger er utætte, eller ved at en gylletank kan sprænge.

Kan medføre nedsivning af gylle til grundvand, eller afstrømning af gylle til vandløb fra frosne marker eller efter ekstrem nedbør. Kan desuden give spild i forbindelse med læsning af gyllevogne.

Risiko for gylleudslip forsøges minimeret ved at:

- Der er ryddet op, hvor der arbejdes.
- Medarbejdere får god instruktion.
- Bygninger og maskiner vedligeholdes.
- Der er gode adgangs- og transportveje.
- Gylleanlæg holdes i orden, og pumpning af gylle overvåges
- Børn og fremmede har ikke adgang til betjening af gyllepumper mm.
- Afløb er aflændet så gylle ikke kan løbe i dræn
- Der gennemføres de lovpligtige 10-årskontroller, hvor gylletankene kontrolleres af særligt uddannet personale.

Udslip af miljøskadelige stoffer

Hvor der opstår uheld med risiko for udslip af skadelige stoffer, kontaktes kommunens miljøberedskab. Hvor der er overhængende fare alarmeres alarmcentralen på telefon 112.

Kemikalier

Forskellige hjælpemidler som rengørings- og desinfektionsmidler til staldrengøring, konserveringsmidler til foderbrug, medicin og andre hjælpepestoffer, der kan udgøre en miljørisiko, håndteres og opbevares, så der ikke kan ske en utilsigtet udledning til miljøet.

Pesticider og sprøjteudstyr

Pesticider opbevares i aflåst rum uden afløb. Kemikalier til rengøring opbevares i rum med afløb til gyllesystem.

Oplag af olie og andre kemikalier

Der findes to olietanke på ejendommen. En dieselolietank i maskinhuset og en olietank ved backup oliefyret i stald 3. Tankene er placeret mod væg således påkørselsrisikoen vurderes at være meget lav. Tankene er placeret på fast gulv.

Samlet vurdering af risikoelementer vedrørende miljøforhold

Det vurderes, at håndteringen af husdyrgødning foregår på en tilfredsstillende måde, og at husdyrbruget samlet set håndterer risikoelementerne korrekt og derfor ikke vil have en negativ påvirkning på miljøet og omgivelserne.

Beskrivelse af risikominimering/BAT

Gyllebeholderne bliver etableret således at bund og vægge er tætte, og den kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Gyllebeholderne tømmes regelmæssigt af hensyn til vedligeholdelse og inspektion. Gyllebeholderne er overdækkede.

Gyllevognene vil fyldes med sugestuds. Herved elimineres mulighederne for gyllesplid i forbindelse med pumpefejl og påfyldning af gyllevogn. Anvendelse af sugestuds betragtes som den mest miljøforsvarlige måde at fylde gyllevognen.

Samlet vurderes gylleopbevaringen at leve op til BAT

Endvidere bemærkes, at anlægget er under dagligt opsyn. Alle medarbejdere vil desuden blive instrueret i forholdsregler i tilfælde af uheld.

D.1-d Væsentlige alternativer

Ejendommen har i forbindelse med godkendelsen vurderet på alternativer indenfor ammoniakreduktion og lugtreduktion. Produktionen lever op til Miljøstyrelsens fastsatte afskæringskriterier for lugt og ammoniak, herunder det vejledende BAT niveau for ammoniak. Det er derfor vurderet at investering i yderligere emissionsreducerende teknologi som luftrensning eller forsurening ikke vil være et proportionalt tiltag, og disse er derfor udeladt.

Der er vurderet på alternative placeringer af tilbygningen til klimastalden, men det er dog vurderet at når der både tages hensyn til logistikken i produktionen, og ønsket om at placere ny bygning i tilknytning til eksisterende bygninger, så er det ikke ingen reelle alternative placeringer.

Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansøgte virkning på miljøet

I dette afsnit er der nævnt de væsentligste foranstaltninger for at begrænse det ansøgte projekts virkninger på miljøet. I alle de foregående afsnit, vil man kunne læse yderligere om de anvendte foranstaltninger og vurderingerne heraf.

- Ejendommen er ikke beliggende i område med landskabelige interesser.
- Staldsystemerne i hovedparten af de eksisterende stalde er med delvist spaltegulv med henblik på at minimere ammoniakfordampningen fra staldanlægget. Der er fast overdækning på gyllebeholderne, hvilket minimerer ammoniakfordampningen fra lagret.
- Der udarbejdes mark-/gødningsplan for ejendommens jordtilliggende, hvorved fosfor- og nitratudvaskning minimeres.
- Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.
- Oliekanke er på fast gulv uden afløb og vask af sprøjte sker på vaskeplads med afløb til gyllebeholder, derved er der ikke risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- Der foretages forskellige egenkontroller, for at bl.a. at følge produktionen, forbrug af fx foder, el og vand m.m.
- Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen.

Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten

Denne ansøgning er udarbejdet efter Husdyrloven og det vurderes ud fra ovenstående beskrivelser og vurderinger, at det ansøgte væsentlige direkte og indirekte virkninger ikke vil have en negativ påvirkning på følgende punkter:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.

4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.
5. Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter 1-4.
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovennævnte faktorer 1- 5.

D.3 Kompetente ekspert

Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af Cand.scient Jakob Altenborg fra Miljø & Natur Landbrugsrådgivning.

TEKNIK OG MILJØ
Aarhus Kommune

Karen Blixens Boulevard 7
8220 Brabrand

